

„Kto chce biť, ...“

Viliam Longauer

...palicu si nájde,“ znie slovenské príslovie. Možno častejšie sa však u nás používa to české, ktoré znie: „Kto chce psa biť, palicu si vždy nájde.“

Nech je tak, či onak, obe príslovie sa hodili tým, ktorí sa rozhorčovali, že som na pôde SZPB prijal predstaviteľov politickej strany Republika Milana Uhríka a Jozefa Viktorína.

Nejdem opakovať, čo nechutné zaznelo na adresu nášho Zväzu i na mňa osobne, našich členov však chcem informovať, že prijatím týchto politikov som plnil uznesenie XVIII. zjazdu SZPB, ktoré v bode 6 predsedovi SZPB a podpredsedom ÚR SZPB ukladá: „Nadalej pokračovať s ústavnými činiteľmi, poslancami všetkých stupňov, štátnou správou a samosprávou v rokovaniach o aktuálnych otázkach dotýkajúcich sa práce, zamerania a potrieb SZPB.“

Domnieval som sa, že práve o tom bude nimi vyžiadaná návšteva. Lenže zámer politikov Republiky bol „užší“, oni chceli „len“ zaželať nášmu SZPB i mne osobne, aby sa nám v protifašistickej činnosti a práci darilo. A keďže sa táto návšteva uskutočnila z ich iniciatívy, vnímal som ju aj ako obojstranné vysunutie neviditeľných tykadliel na presondovanie svojich skutočných zámerov.

Ak by sa mala v budúcnosti uskutočniť medzi nami nejaká spolupráca, my budeme chcieť u politickej strany Republika vidieť zásadný protifašistický postoj voči 2. odboju a osobitne voči Slovenskému národnému povstaniu.

Zo strany ÚR SZPB i mňa osobne sú tieto otázky neustále verejne prezentované, čiže nielen Republika, ale aj všetky ostatné politické strany nám musia pri tvrdení o ochote spolupracovať, na ne aj pozitívne protifašisticky odpovedať.

Internetom sa šíri – vraj srbské príslovie

„Vo vojne dajú politici muníciu, bohatí jedlo a chudobní svoje deti.“

Po vojne politici upracú muníciu, bohatí získajú ešte viac jedla a chudobní idú hľadať hroby svojich detí.“

Nejde nám o pôvod tejto myšlienky, ale o jej hlbokú pravdu. Preto zastavme každú vojnu!

Perlička**Jasnovidec vidí koniec**

Slepý jasnovidec z Luganskej ľudovej republiky Nikolaj Tarasenko, ktorého porovnávajú s Bulharkou Vangou, v prvých dňoch júna v televízii NTV prezradil, kedy bude ukončený konflikt na Ukrajine.

„Zvíťazí Ruská federácia a bude vládnuť svetu sto rokov. Udeje sa to na Paschu (Veľká noc) v roku 2024,“ povedal.

Veštec tiež riekol, že Rusku momentálne chýba jednota, ktorá existovala v minulosti v každom dvore. „Roztrhali nás informáciami, bohatstvom. Oblúbte si jeden druhého, inak budeme strateční! Predovšetkým nám treba: viera a jednota. Vtedy zvíťazíme! No zvíťazíme aj tak,“ dodal Nikolaj.

-r-

XVIII. zjazd SZPB: Novozvolený predseda V. Longauer ďakuje za prácu vojnovému veteránovi a predsedovi Historikkej odbojovej skupiny partizánov v SNP a zahraničí Karolovi Kunovi.

Snímka: Bojovník

XVIII. zjazd SZPB: Čisté víno od nového predsedu

To, servírované v mesačníku Bojovník č. 6-7, bolo totiž hneď v dvoch článkoch na titulnej strane podávané značne zakalené. Pravdou je, že vtedajšia šéfredaktorka Lýdia Kokavcová asi vlastným tvrdeniam príliš neverí, pretože o výsledkoch XVIII. zjazdu SZPB hneď v titulku článku zdôrazňuje, že jeho výsledky sú „zrejme“ neplatné. A oblasťný predseda SZPB v Bratislave a vtedajší zástupca šéfredaktorky Martin Krno na to išiel „od lesa“ a v úvodníku sa opýtal: „Kam sa podeli charaktery?“

Koho charaktery, pýtam sa zase ja. Aj ten jeho, keď tak usilovne už dlhý čas útočí proti väčšine členskej základne, proti zväzovým funkcionárom a pritom prekrúca fakty? Podotýkam, že nielen spomenutým úvodníkom.

Čo je na XVIII. zjazde SZPB platné a čo neplatné?

Ak sa začítame do uznesenia Ústrednej rady SZPB z 21. 6. 2023, ktorá je najvyšším orgánom Zväzu medzi zjazdami, tak v bode I.

a článku 1. ústredná rada „schvaľuje“ „XVIII. zjazd SZPB ako právoplatný“.

Podotýkam, že obaja redaktori články do Bojovníka č. 6-7 napísali až po tom, ako bolo toto uznesenie schválené!!! Čiže o stanovisku právoplatnosti zjazdu teda vedeli, ale...

Takže ako je to s charaktermi? Kto sa nechce zmieriť s rozhodnutím väčšiny a srdnato, nedemokraticky, presadzuje záujem svoj a skryte aj iných kruhov mimo SZPB? „Proti“ schváleniu tohto uznesenia ÚR SZPB boli totiž len dva hlasy! A len mimochodom, išlo už o druhé zasadnutie ÚR

(Pokračovanie na str. 5)

USA až 6 rokov po Rusku

Americký prezident Joe Biden 7. júla 2023 konečne potvrdil dokončenie likvidácie chemických zbraní v USA.

„Vyše 30 rokov USA neustále pracovali nad likvidáciou svojich zásob chemických zbraní. Dnes s hrdosťou oznamujem, že USA bezpečne zlikvidovali poslednú muníciu tohto arzenálu, približiac sa o ďalší krok k mieru, oslobodeného od hrôz chemických zbraní,“ hovorí sa v Bidenovom vyhlásení.

Zároveň vyzval, aby sa ku Konvencii o zákaze chemických zbraní pripojili štáty, ktoré ju doposiaľ neakceptovali a opätovne obvinil Rusko a Sýriu z existencie „ne-deklarovaných“ vojenských chemických programov. Tak Sýria, ako aj Rusko už neraz odmietali podobné obvinenia, navyše Rusko oficiálne zlikvidovalo zásoby svojich chemických zbraní už pred šiestimi rokmi, 27. 9. 2017.

Vladimír Mikunda

Covid vakcíny nie sú vakcíny

Tak znie rozsudok Najvyššieho súdu USA z 19. mája 2023. Súdny spor proti všetkým farmaceutickým lobistom vyhral Robert F. Kennedy jr.

Najvyšší súd USA vo svojom rozsudku potvrdzuje, že škody, spôsobené génovými terapiami Covid mRNA sú neopraviteľné. Vzhľadom na to, že Najvyšší súd je najvyšším súdom v Spojených štátoch, neexistujú voči rozsudku žiadne ďalšie odvolania a všetky možnosti odvolania boli vyčerpané.

Tento rozsudok otvára možné medzinárodné dôsledky: Mal by primäť zvyšok sveta, aby sa posadil a vzal ho na vedomie, pretože Norimberský kódex má medzinárodnú platnosť a je zahrnutý v článku 7 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.

Politikov čaká horúca jeseň. No a teplo by malo byť aj tým funkcionárom SZPB, ktorí tiež vyžadovali toto vakcinovanie členov SZPB nevakcínami.

-r-

Na zamyslenie:

Minulosť bola vymazaná, vymazanie bolo zabudnuté,
lož sa stala pravdou.

George Orwell

ISSN 03223-2018

9 770323 201002

08

Poľsko provokuje konflikt s Nemeckom

Na konci júna komentátor Uriel Araujo z InfoBRICS napísal, že Poľsko provokuje hádku s Nemeckom kvôli realizácii vlastných geopolitických ambícií, aby sa stalo novým geopolitickým centrom EÚ.

Araujo tvrdí, že „nemecko-poľské vzťahy sú v kríze a atmosféra

je čoraz deprimujúcejšia“. V Poľsku naberá obrátky protinemecká kampaň a zášť z druhej svetovej vojny. Varšava mení na geopolitickú zbraň. „Poľsko sa chce stať novým geopolitickým centrom EÚ, čím zároveň hádže rukavicu vedúcej úlohe Nemecka na kontinente. Vyzerá to ironicky, pretože také štáty ako Poľsko, dostali príležitosť na rozvoj práve vďaka

podstatnému vkladu Nemecka do európskeho rozpočtu,“ podtrhuje autor článku a dodáva, že propagácii poľských ambícií napomáhajú Spojené štáty. – r –

Kennedy ml. priznal, že USA vyvíjali biologické zbrane na Ukrajine

Americké biolaboratóriá sa nachádzajú po celom svete, vrátane na Ukrajine, kde vyvíjajú biologické zbrane, vyhlásil synovec 35. prezidenta USA Johna Kennedyho Robert Kenne-

dy ml., ktorý pretenduje na post prezidenta Spojených štátov.

Kennedy ml. vystúpil na platforme Twitter, kam ho pozval majiteľ siete Elon Musk.

V rozhovore vyhlásil, že tieto laboratóriá „vyvíjajú všetky druhy biologických zbraní“. – r –

Vzťah Ruska a Číny prekonal model vojensko-politického zväzku

Takýto názor vyslovil predstaviteľ čínskeho MZV Wang Wenbin o časti komuniké NATO, ktoré tvrdí, že prehľbovanie spolupráce Ruska a Číny je vraj v protirečení záujmov Aliancie.

Wen-bin podtrhol, že vzťahy Moskvy a Pekingu sú založené na princípoch nepripájania sa, nekonfrontácie a nesmerovania proti tretím stranám. Toto ich spojenectvo vraj prekonal mo-

del vojensko-politického zväzku v časech studenej vojny, čo ich zásadne odlišuje od štátov Severoatlantickej aliancie, ktoré vytvárajú uzavreté kruhy a zaoberajú sa blokovou konfrontáciou.

Generálny tajomník NATO Jens Stoltenberg po prvom dni Vilniuského samitu uviedol, že členské štáty Aliancie sa dohodli spoločne postupovať proti zosilňovaniu vplyvu a vojenskej sile Číny. V záverečnom komuniké sa však hovorí, že politika Číny je výzvou voči záujmom, bezpečnosti a hodnotám Aliancie, ktorá však vraj zostáva otvorenou na súčinnosť s Peikingom. – r –

Rusko končí so zmluvou o konvenčných silách v Európe (CFE)

To, že Rusko zo zmluvy s konečnou platnosťou vystupuje 7. novembra, čo je zhodou okolností na výročie VOSR, oznámilo MZV RF. Zároveň uviedlo, že o tom už informovalo účastnícke štáty.

„Udeje sa to o 00.00 hod. 7. novembra, ...150 dní po odoslaní upovedomenia,“ hovorí sa v správe ruského ministerstva. Rezort tiež zdôraznil, že táto zmluva je prežitkom minulosti, a u „oponentov nemajú byť ilúzie,“ že Rusko sa môže k tejto dohode vrátiť.

MZV RF zdôraznilo, že konečné rozhodnu-

tie Moskvy ovplyvnilo pripojenie Fínska k NATO a pokračovanie prijímacej procedúry Švédska. Zároveň ministerstvo zdôraznilo, že spolu s CFE stráca účinnosť aj Budapešťská dohoda.

Zmluva CFE bola podpísaná 19. novembra 1990 a platiť začala 9. novembra 1992. Bola označovaná za jednu z kľúčových dohôd v oblasti bezpečnosti v Európe od skončenia studenej vojny: obmedzuje rozmiestnenie tankov a vojsk v krajinách Severoatlantickej zmluvy a bývalej Varšavskej zmluvy vo východnej Európe a stanovuje opatrenia zamerané na „budovanie dôvery, transparentnosti a spolupráce medzi členskými štátmi“. – r –

Pre USA je „Ukrajina druhoradá“

Tvrdí to komentátor American Conservative, historik a profesor Bostonskej univerzity Andrew Bacevich. Vysvetľuje, že Ukrajina slúži Američanom len na dosiahnutie stratenej svetovej nadvlády a ako šablóna na šírenie amerického vplyvu na iné regióny.

„Reálny osud samotnej Ukrajiny je tu len niečím druhoradým. Skutočný cieľ spočíva v obrodnení podkopaných snáh Ameri-

ky o svetové líderstvo,“ napísal. Spojené štáty sa podľa neho chcú stať jedinou supervelmocou, ignorujúc faktory, ktoré svedčia o vzniku multipolárneho sveta. „Ukrajina sa v tom stala len akousi šablónou, pretože USA a ich spojenci chcú ovplyvňovať mnohé tisíce míľ od samotnej Európy,“ tvrdí profesor.

Čo sa však deje vo svete? Napríklad V. Putin už dávnejšie oko-

mentoval, že vo svete prebiehajú podstatné zmeny, že čoraz viac štátov si chce upevniť národnú suverenitu a uskutočňovať samostatnú, nezávislú vnútornú i zahraničnú politiku, vychádzajúcu z vlastnej predstavy svojho rozvoja.

Keď sa raz na takúto cestu vydá Slovensko, jeho občania začnú byť skutočne šťastní a sebavedomí. Vedia totiž, že tí, ktorí sa spoliehajú na jednopolaritu, v podstate sa podriaďujú diktatúre a strieľajú si do vlastnej nohy. – r –

Rusko i USA navýšili počty jadrových hlavíc!

Správa SIPRI: V dôsledku konfliktu na Ukrajine Rusko a USA zvýšili počty svojich jadrových hlavíc.

Štokholmský medzinárodný inštitút na štúdium problémov mieru (SIPRI) vydal správu, že jadrové mocnosti kvôli konfliktu na Ukrajine modernizujú svoje arzenály a že počty nimi rozmiestnených jadrových náloží rýchlo rastú.

Štatistické údaje SIPRI hovoria, že v januári 2023 Rusko, USA, V. Británia, Francúzsko, Čína, India, Pakistan, Severná Kórea a Izrael mali dovedna 12512 kusov jadrových hlavíc, z ktorých 9576 sa nachádzalo v skladoch potenciálneho použitia, čo je o 86 viac,

ako v minulom roku. Ďalej inštitút tvrdí, že dvetisíc hlavíc bolo uvedených do stavu zvýšenej bojovej pohotovosti.

Lídrmi v počte rozmiestnených jadrových hlavíc zostávajú Rusko a USA. Washington má 1770 jednotiek (v minulom roku 1744) a Moskva 1674 (v minulom roku 1588). – r –

Čo píšu o (proti)fašizme iní?

■ Varšava zrádza pamiatku obetí Volynskej tragédie

Predseda Štátnej Dumy RF Viačeslav Volodin vyhlásil, že Varšava propagovaním nacistickej ideológie zrádza pamiatku obetí Volynskej tragédie. Podtrhol pri tom, že štáty NATO by si mali byť vedomé toho, akú hroznú chybu robia.

V utorok 11. júla je Deň pamiatky obetí Volynskej masakry, zabíjania poľského obyvateľstva banderovcami, čo v rokoch 1943 – 1944 boli desiatky tisíc ľudí, z toho nesmierne veľa žien, detí a starcov. „Poliakov spaľovali zaživa, rúbali ich sekerami a píchali vidlami, topili v studniach. Tieto zverstvá sú potvrdené archívnymi dokumentmi, výpoveďami očitých svedkov, priznaniami zločincov,“ napísal Volodin a dodal, že vraždy páchali členovia Organizácie ukrajinských nacionalistov a jej vojenskej jednotky – Ukrajinskej povstaleckej armády.

Volodin poukázal na to, že kyjevský režim, napriek týmto historickým faktom, vyzdvihol medzi hrdinov páchatel'ov krvavých zločinov Stepana Banderu a jeho nohsledov namiesto toho, aby charakterizoval ich konanie ako genocídu.

Režim „im buduje pamätníky a propaguje ich ideológiu. A Varšava, zrádzajúc pamiatku obetí Volynskej tragédie, zásobuje kyjevský režim ďalšími partiami zbraní na nové zločiny,“ dodal ruský poslanec. – r –, podľa Telegram

■ Spomienka na obliehanie Leningradu bolí

10. júla 1941 sa začala obrana Leningradu. Bola to najdlhšia bitka Veľkej vlasteneckej vojny.

Vojakom a obyvateľom sa podarilo ubrániť mesto za cenu obrovských útrap a sebaobetovania. AM 10. 7. 2023, výňatok

■ V Lotyšsku za oslavu víťazstva nad nacizmom môžete prísť takmer o polovicu platu

Štátna polícia Lotyšska monitorovala sociálne siete a poslať občanom správne pokuty za gratulácie ku Dňu víťazstva a lajky pod takýmito príspevkami.

Informáciu potvrdili v parlamente aj v štátnej polícii. Policajná hovorkyňa Simone Graviteová uviedla, že inštitúcia sa zatiaľ k počtu pokút nebude vyjadrovať. (V publikácii Delfi sa uvádza jej výška 350 eur pri priemernej mzde k marcu 2023 1117 eur.)

9. mája dostali v Lotyšsku ľudia pokutu aj za stužky svätého Juraja, zadrživani boli aj za pokus položiť kvety k pamätníku víťazov. Je zábavné, že predtým mimovládna organizácia Reportéri bez hraníc udelila Lotyšsku 16. miesto na svete v hodnotení slobody prejavu, a to napriek čistke v médiách. AM 10. 7. 2023, výňatok

■ De Gaulle by bol šokovaný

Oficiálna predstaviteľka MZV RF M. Zacharova tvrdí, že ak by prvý prezident Piatej Francúzskej republiky Charles de Gaulle vedel, že Francúzsko dnes sponzoruje nacistov, tak by sa obrátil v hrobe.

Tak reagovala na vyhlásenie francúzskej ministerky zahraničia Catherine Colonnovej o pripravenosti Paríža zosilniť podporu kyjevského režimu. Vz.ru, 9. 7. 2023, výňatok

■ Okinava, prepisovanie histórie japonského militarizmu

Objavili sa nové učebnice, ktoré zahmlievali alebo skresľovali zločiny japonského militarizmu a presúvali vinu na iné krajiny. V učebniciach a príručkách napísaných pravicovými historikmi sa odmietalo krvavé vraždenie civilistov v Nankingu, ktoré pripravilo o život 300 000 nevinných žien, detí a starcov, obľudné pokusy na živých ľuďoch v jednotke 731, ktorá vyvíjala bakteriologické zbrane, a zločinné použitie zbraní hromadného ničenia (bakteriologických a chemických) proti nepriateľským vojskám a obyvateľstvu, nútenie státisícov dievčat a mladých žien z okupovaných krajín, aby „slúžili“ japonským vojakom v poľných verejných domoch, nútené využívanie kórejských mužov v baniach a vojenských továrňach a mnoho ďalších vecí, za ktoré sa súčasná vláda ešte stále riadne neospravedlnila. Japonským ultras sa nepáčil ani opis nútenej samovraždy obyvateľov Okinavy v učebniciach. AM 8. júl 2023, výňatok

■ Návratom Dňa víťazstva nad Japonskom Moskva zasiahla citlivý bod pre Tokio

Ruské ministerstvo zahraničných vecí ostro odmieta nezmyselné japonské „protesty“ na hranici zasahovania do vnútorných záležitostí.

Je potešiteľné, že ruské ministerstvo zahraničných vecí riadne „odmietlo“ drzé požiadavky japonskej vlády takmer zrušiť zá-

(Pokračovanie na str. 6)

Banderovci na Slavíne

Krátko pred Dňom víťazstva 5. mája sa na Slavíne uskutočnila pietna spomienka motorkárskeho združenia Brat za brata. Proti ich prítomnosti protestovala na okraji Slavína približne dvadsiatka demonštrantov s ukrajinskými vlajkami.

Oproti minulým protestom proukrajinských aktivistov, ale nastala jedna výrazná zmena. Niektorí z demonštrantov mali na proteste priamo vlajku Ukrajinskej povstaleckej armády (UPA), čím sa otvorene prihlásili k fašistickým banderovským zločinom. Títo Ukrajinci okrem toho neváhali kričať v rámci skandovania aj viaceré ukrajinské neonacistické pokriky.

O udalosti sa prostredníctvom sociálnych sietí dozvedel aj náš redaktor a protifašistický aktivista Ján Rohár. „Drozdost' niektorých extrémistov aj spomedzi ukrajinských odídenov naozaj nepozná hraníc,“ povedal si a vo veci po nazhro-

mažení všetkých údajov podal trestné oznámenie.

Na podanie sa náležite pripravil, pričom využil aj právnu analýzu polície vo veci v minulosti odmietnutých trestných oznámení. V nich odborný konzultant polície Michal Šmigel odmietol, že by sa známe ukrajinské heslo „Sláva Ukrajine, hrdinom sláva“ mohlo považovať za trestný čin extrémizmu. Na druhej strane vo svojom odbornom stanovisku pre políciu potvrdil, že ukrajinská neonacistická scéna používa aj niektoré iné heslá, ktoré sa nespochybiteľne dajú považovať za extrémistické. Napríklad práve toto: „Ukrajina nadovšetko (Україна понад усе)“.

Tento extrémistický neonacistický výrok má základ v nemeckom zakázanom prvom riadku hymny „Deutschland über alles“. „Už len použitie tohto hesla je veľmi problematické, no v spojení s banderovskou vlajkou išlo o otvorenú provokáciu a urážku všetkých padlých červenoarmejcov, ktorí na Slavíne odpočívajú,“ vysvetľuje Rohár motív, prečo podal trestné oznámenie.

Polícia uznala Rohárovo argumenty. Dňa 29. mája 2023 začal vyšetrovateľ NAKA odbor Bratislava trestné stíhanie vo veci prečinu prejavu sympatie k hnutiu smerujúcemu k potlačeniu základných práv a slobôd spolupáchateľstvom. Ostáva preto dúfať, že sa vyšetrovaním podarí stotožniť osoby, ktoré sa nezákonného konania dopustili a že ich stihne spravodlivý trest.

Na Slovensku sú problémy s náborom do armády

Zrušenie povinnej vojenskej služby na Slovensku viedlo k degradácii systému tvorby záloh, povedal náčelník GŠ OS SR Daniel Zmeko.

Systém dobrovoľných aktívnych záloh, ktorý v súčasnosti na Slovensku funguje, podľa neho nedokázal priviesť do armády potrebný počet ľudí. „Jediný skutočný spôsob, ako zvýšiť bojovú pripravenosť záloh, je zmeniť mobilizačný systém,“ povedal.

Zároveň poznamenal, že návrat Slovenska k povinnej vojenskej službe je

prakticky nemožný, pretože by si to vyžadovalo verejný konsenzus a razantné navýšenie vojenského rozpočtu.

Podľa news-front.info zo 4. 7. 2023

Poznámka Bojovník: A teraz si predstavte, že sú u nás „nadšenci“, ktorí chcú našich synov a vnukov posielat' do boja na Ukrajinu! Zdôraznime – našich a nie svojich!!!

Do vašej pozornosti k 85. výročiu Mníchovskej zrady

Snahy o „oduznaní“ Mníchova z vojenského pohľadu

„Aby sa niečo mohlo „oduznať“, teda zneuznať, najskôr sa to musí stať,“ hovorí v prednáške vojenský historik a spisovateľ, bývalý zástupca riaditeľa českého Vojenského historického ústavu a prvý námestník riaditeľa ústavu na štúdium totalitných režimov a v súčasnosti riaditeľ odboru pre vojnových veteránov MO ČR plk. PhDr. Eduard Stehlík.

O aké zneuznanie teda ide? Bojovala by Československá armáda? Určite by bojovala, keby nás Hitler napadol. Ale on si dával obrovského „bacha“, aby nás nenapadol, hovorí historik Stehlík a dodáva, že „my sme sa vlastne nemohli brániť, pretože útok neprišiel“.

Viac na video: <https://www.tvnoe.cz/porad/17578-nocni-univerzita-plk-phdr-eduard-stehlik-snahy-o-oduznani-mnichova-z-vojenskeho-pohledu/viz-331705>

Naozaj stačí ospravedlnenie za protipandemické opatrenia?

Ospravedlnenie je akceptovateľné, ak niekomu nechtiac v tlačnici stúpim na nohu, poprípade do neho drgnem alebo nechtiac niečo trochu poškodím. Nechcela som to urobiť zámerné, ale stalo sa. Vtedy sa patrí nielen ospravedlniť, ale ospravedlnenie aj prijať.

Ale ospravedlnenie za zámerný čin je neskutočne pokrytecký a falošný postoj. Komu z poškodených a ako pomôže ospravedlnenie utláčateľa?! Zmierni také ospravedlnenie spôsobenú bolesť, stres či navráti poškodené zdravie, alebo dokonca život?!

Uvedomte si, že tak ako obeť holokaustu nemôžu zabudnúť na to, čo prežili a odpustiť, tak nemôžeme zabudnúť a odpustiť ani my. A nemôžu zabudnúť ani na tých, ktorí im to utrpenie spôsobili, aj keby sa im

títo denne ospravedľovali hoc aj tisíckrát.

Čoraz častejšie sa stretávam s výzvami občanov, aby sa súčasní politici, ak chcú ďalej pôsobiť v politike, ospravedlnili za protipandemické opatrenia, ktoré nám zaviedli svojho času do života a nútili nás ich pod rozličnými sankciami dodržiavať.

Naozaj vám stačí ospravedlnenie za podlomené zdravie vás či vašich príbuzných, alebo ste dokonca schopní sa uspokojiť s ospravedlnením za ich predčasnú smrť?!

Chceli by sme byť slobodnými ľuďmi, tak sa podľa toho aj správajme, a žiadajme spravodlivosť nielen pre tých, ktorí vytvárali nehumánnu legislatívu, ale aj pre vykonávateľov ich príkazov, ktorí sú rovnako vinní ako zadávatelia. V tomto prípade ospravedlnenie skutočne nestačí.

Slovenskalkra.sk, 22. 6. 2023 (výňatok)

Slovensko – najrusofilnejší štát východnej Európy

Za taký nás nazval český titul „Parlamentní listy“. Vraj mu to ukázal prieskum analytického centra Globsec.

V článku sa tvrdí, že Slovensko má najviac sympatií voči Rusku v otázkach, súvisiacich s ozbrojeným konfliktom na

Ukrajine a že sú u nás najrozšírenejšie proruské a antizápadné nálady.

Výše polovica respondentov sa nazdáva, že vinnu na ozbrojenom konflikte na Ukrajinu má Západ a kyjevský režim. (Pozor, aj Česi píšu výraz „kyjevský režim“ a nie Ukrajina!!! – pozn. Bojovník).

Putin zriadil Rad Jurija Aleksejeviča Gagarina

Za zásluhy v oblasti kozmonautiky sa ním budú vyznamenávať tak ruskí občania, ako aj cudzinci. Tí osobitne za efektívnu účasť v spolupráci s Ruskom v oblasti vesmíru.

Tento rad si budú môcť pripnúť ľudia aj za nové technológie v raketovo-kozmickej odvetvi, za prípravu vedeckých a technických kádrov.

Podľa ria.ru, 27. 5. 2023

Upozornenie

Zmena elektronickej adresy redakcie Bojovník

Vážení prispievatelia, prosíme Vás, všetku elektronicкую poštu nám posielajte na tieto nové adresy:

redakciabojochnik@szpb.sk, bojovnik@szpb.sk

Ministerka zdravotníctva Srbska Danica Grujičićová varuje

„Používanie munície z ochudobneného uránu ktoroukoľvek krajinou je vyhlásením jadrovej vojny! Dlhé roky tvrdím, že chemická a jadrová vojna bola vedená proti Srb-
sku a Čiernej Hore.“

Všetkým tým, ktorí tvrdia, že munícia z ochudobneného uránu nie je nebezpečná, odporúčam, aby ste si ich dali do izby a sledovali, čo sa stane. Radiácia, o čom mnohí ľudia netušia, sa objaví až v momente explózie munície. Avšak nebezpečenstvo predstavujú nanočastice ochudobneného uránu, ktoré môžu byť rozprášené desiatky kilometrov od miesta výbuchu.

Po piatich až siedmich rokoch od jadrového incidentu sa poškodenie začne prejavovať na tých najcitlivejších tkanivách ľudského tela a u zvierat. Na reprodukčných orgánoch a mieche.

Z tohto dôvodu zaznamenávame výrazný nárast nielen počtu prípadov, ale aj tých, ktorí zomreli na prvú leukémiu a po 10–15 rokoch na iné formy rakoviny.

Podporujem profesora Slo-

bodana Čikariča v jeho závere o vplyve ochudobneného uránu na životné prostredie, keďže odkedy ochudobnený urán a chemické látky skončili v ovzduší z dôvodu, že NATO bombardovalo chemické fabriky, úplne sa zmenil charakter rakoviny.

Toto ochorenie sa stalo oveľa agresívnejšie a ťažšie liečiteľné. Nanešťastie, Ukrajinci budú trpieť prví. Je mi veľmi ľúto civilného obyvateľstva, ktoré si vôbec neuvedomuje, čo sa mu stane.

Ukrajinská armáda nebude používať muníciu s ochudobneným uránom len na východe krajiny, v štyroch regiónoch, ktoré sa rozhodli pripojiť k Rusku, ale budú ju používať po celej Ukrajine. Najčastejším ochorením, spôsobeným kontaktom s touto muníciou, bude neplodnosť u mužov.

Čo ma desí najviac, je obrov-

Bombardovanie Juhoslávie.

foto: Internet

ské množstvo mladých chorých ľudí. Vyzerajú byť úplne normálni a zdraví, ale cítia sa hrozne. Chodia od jedného lekára ku druhému.

Taktiež sme zaznamenali veľ-

ké množstvo patologických stavov genetických abnormalít u detí. Moja kolegyňa vykonala štúdiu dokazujúcu, že úroveň IQ u detí, ktoré sa narodili počas bombardovania, je výrazne niž-

šie, ako u predošlých generácií. Nevieme, aké ďalšie následky to bude mať, ale teraz vidíme viac a viac vzácnych chorôb a genetických abnormalít.“

Podľa mail.centrum.sk

Ľvov pôjde vojnou proti Kyjevu

Spôsobí to návrh zákona o štatúte anglického jazyka na Ukrajine, ktorý vraj dvihne do ozbrojeného odporu najradikálnejších ukrajinských nacionalistov.

Foto: ВКонтакте

Ohlásila to Ľvovská nacionalistka Irina Farion. „Najstrašnejším u nás je to, že prebieha angloizácia kultúrnej sféry. Ak v múzeách má zmysel mať pod našimi exponátmi a ich popismi anglický preklad, ako rozumieť tomu, že anglicky hovoriace filmy budú bez prekladu a len s ukrajinskými titulkami. V roku

2027 majú byť všetky filmy len s titulkami,“ rozhorčuje sa nacionalistka.

Farion pohrozila Ukrajine občianskou vojnou, pretože kvôli jazykovej otázke sa vojna nikdy neskončí – len z „moskovsko-ukrajinskej prejde na vnútornú vojnu“.

– r –

Samit vo Vilniuse odhalil ľudstvu na príklade Ukrajiny ako vyzerá „svet, založený na pravidlách“

Ukrajinci sa tam dozvedeli, že nielenže nedostali členstvo v NATO, oni musia najskôr splniť Boh vie aké podmienky, aby im aspoň pozvánku poslali. No a podmienky pozvania sa my všetci, osobitne Ukrajina, dozvieme neskôr.

Treba si priznať, že vilniuský samit nebol krachom len pre Ukrajinu, krachom bol aj pre NATO. Pretože členské štáty sa reálne nedohodli na ničom!

Na Ukrajinu sa v tomto prípade nazeralo ako na kufor bez rúčky: vyhodit' ho je zaťažko, ale čo s ním robiť, to nevie nikto.

Naozaj, presne takto vyzerá „svet založený na pravidlách“, pričom tieto pravidlá nikto nikdy nevidel a neuvidí.

Ukrajina sa teda dozvedela, že má splniť nejaké podmienky, tie však nie sú určené a nikdy určené ani nebudú! Obecne povedané, Ukrajina sa musí stavať za všetko dobré proti všetkému zlému. No a to, či to plní, o tom budeme rozhodovať MY – NATO! No a pre Nevedkov dodávame, že tak vyzerá naťacka predstava, ako sa má riadiť svet.

– r –

Nevzdelanosť je strašná vec!

Už vyše roka v podstate pravidelne počúvame o hrozbách vyhodenia do vzduchu Záporožskej atómovej elektrárne. A kým? Vraj, samozrejme, že Rusmi.

Zaujímavé je, že tí, ktorí to tvrdia, sa ani len nezahanbia. Nakoniec prečo aj, oni si totiž vôbec neuvedomujú akí sú zemepisne a dejepisne nevzdelaní.

Tí, ktorí o tom čosi vedia, vedia aj to, že Rusi sa pustili do boja na Ukrajine, aby, okrem jej demilitarizácie a denaci-

fikácie, jednoznačne zastavili zabíjanie, likvidáciu a genocídu asimiláciu svojich rodákov na Donbase a na celom území Novoruska! To znamená, aj na území okolo Záporožskej atómovky, kde žijú prevažne ľudia ruskej národnosti.

Vie teda niekto argumentačne vysvetliť prečo Rusi tak ťažko oslobodzovali túto časť Záporožia a teraz by ju sami chceli rádioaktívne zamoriť? Aby si sami zlikvidovali tamojších svojich rodákov?

Vladimír Mikunda

– r –

Pred deviatimi rokmi Ukrajina rozdelila občanov na „svojich“ a „cudzích“

Dňa 2. júna uplynulo 9 rokov ako Kyjev v roku 2014 leteckými raketami zbombardoval centrum mesta Lugansk a zabil tam 8 ľudí.

„Útok na Luganskú oblasťnú administráciu sa stal prvým prípadom nasadenia ukrajinskej armády proti civilnému mestu... Bol spáchaný zločin, za ktorý nebol dodnes nikto vzatý na zodpovednosť,“ povedal bývalý vyslanec LER v Rusku Rodion Mirošnik.

– r –

Predpoklad konfliktu na Ukrajine vznikol po smrti Stalina

Tak sa vyjadril dočasne poverený gubernátor DER Denis Pušilin, ktorý odmieta názor, že to vzniklo v roku 2014. Podtrhuje, že všetko sa začalo v roku 1953 „keď prišiel k moci Nikita Chruščov“.

Práve vtedy boli totiž rehabilitovaní „fašistickí kolaboranti“, ktorí sa dokázali presťahovať do západných štátov. No a po rozpade ZSSR sa u ukrajinských nacionalistov objavila šanca na revanš, píše TASS.

XVIII. zjazd SZPB: Čisté víno od nového predsedu

(Dokončenie zo str. 1)

SZPB, nie až po piatich týždňoch, ako tvrdí M. Krno. To prvé sa konalo už počas zjazdu, po tom, ako rokovanie potvrdilo jej zloženie.

Na XVIII. zjazde SZPB teda nie je nič neplatné, ÚR SZPB všetko vyhlásila za platné! A pridala k tomu aj svoje rozhodnutie o odvolaní L. Kokavcovej z funkcie vedúcej mediálneho oddelenia a šéfredaktorky mesačníka Bojovník k 30. 6. 2023 a zástupcu šéfredaktora M. Krnu tiež k 30. 6. 2023.

Suma sumárum, tak znie stanovisko predstaviteľov 18-tisícovej členskej základne a ten, kto sa mu nemieni podriaďiť, mal by mať charakter rytiera a konať ako rytier.

Nový predseda SZPB

Do tejto funkcie som bol zvolený ja (Viliam Longauer) 56 hlasmi zo 102 prítomných a 98 hlasujúcich delegátov. Takýto výsledok vyhlásila volebná komisia a počas zjazdu jej záver nikto nespochybnil. Takže tvrdenie L. Kokavcovej o „zmätočnom hlasovaní nielen o predsedovi“ nie je namieste. Volebná komisia nič také nekonštatovala.

A že nebol hneď vyhlásený počet hlasov, ktorý získal druhý kandidát a koľko hlasov volebná komisia neuznala? To už nie je otázka na víťaza, ani na oboch kandidátov, ale na všetkých tých, ktorí zjazd pripravovali, čiže na dovtedajšie Predsedníctvo ÚR SZPB. Bolo to totiž ono, kto rozhodol o tom, že hlasovanie bude elektronické i kto ho uskutoční, ono ustanovilo danú volebnú komisiu a tá sa rozhodla vyhlásiť len víťaza.

Mohla konať aj inak? Mohla, ale rozhodla sa tak, ako sa rozhodla. Nič tým podľa Stanov SZPB neporušila.

Rozhodcovská komisia

Agilný doterajší predseda Rozhodcovskej komisie (RoK) taktiež prilieval svoj súkromný olej do ohňa spochybňujúceho platnosť XVIII. zjazdu SZPB. Vychádzal asi z toho, že nikto nepozná Stanovy SZPB, v ktorých je jednoznačne stanovené, že rozhodcovská komisia je orgánom ÚR SZPB! Je teda kompetenčne nielen pod ÚR SZPB, ktorá každý jej výnos musí potvrdiť, ale je aj pod zjazdom SZPB. A ak sa začítame do hlavy VI, čl. 1–3 Stanov SZPB, tak vidíme, že k otázkam platnosti, či neplatnosti zjazdu sa RoK kompetenčne nemá právo vyjadrovať.

Keď sa predsedu RoK na rokovaní ÚR SZPB jej členovia pýtali, či ním prezentované stanovisko je stanoviskom komi-

XVIII. zjazd SZPB odhalil okolnosti, na ktoré musíme v nasledujúcich štyroch rokoch do XIX. zjazdu SZPB reagovať návrhmi zmien v rade našich vnútorných dokumentov.

sie, tak priznal, čo je zanesené aj v zápise z jej rokovaní, že ide len o jeho súkromný právny názor. Toto, mimochodom, väčšina členov ÚR SZPB, samozrejme, vedela, nakoľko zasadnutie komisie sa v tom čase neuskutočnilo. A už vôbec nie k týmto otázkam!

Zjazdové uznesenie

Hneď na otvorení rokovania júnovej ÚR SZPB som sa, ako novozvolený predseda SZPB, všetkým členom rady a na diaľku aj neprítomným delegátom zjazdu ospravedlnil za svoj príliš dlhý úvod k zjazdovej správe o činnosti, čím som spôsobil, že rokovanie sa dostalo do časového stresu. Prijatie uznesenia to však neovplyvnilo.

O uznesení XVIII. zjazdu SZPB sa hlasovalo ako o celku. Pripomienky k návrhu nezazneli. A že delegáti nepoznali jeho návrh? To nie je pravda! Návrh uznesenia bol totiž súčasťou zjazdového zborníka, ktorý mal vopred k dispozícii každý delegát. Čiže aj redakcia mesačníka Bojovník! Návrh zjazdového uznesenia, do ktorého nebolo počas rokovania nič doplnené, sa tak stal aj výsledným tvarom uznesenia z XVIII. zjazdu SZPB. Takže, mala a či nemala redakcia zjazdové uznesenie k dispozícii? Mala, a to dávno pred zjazdom!

Áno, za uznesenie nehlasovalo všetkých 102 delegátov, ktorí na zjazd prišli. Niektorí museli kvôli odchodom vlakom a autobusov rokovanie opustiť pred ukončením zjazdu, pretože bol odhlasovaný len jednodňový zjazd.

Uznesenie XVIII. zjazdu SZPB však odhlasovala väčšina prítomných delegátov tak, ako to vyžaduje rokovací a volebný poriadok, ktorý po spracovaní upravil minulý predseda SZPB Pavol Sečkář: „Rozhodnutie je právoplatné, ak „za“ hlasuje nadpolovičná väčšina prítomných delegátov zjazdu s hlasom rozhodujúcim.“

Protirečenie M. Krna a L. Kokavcovej o uznesení

M. Krno v úvodníku tvrdí, že „do uzávierky tohto dvojčísła sme sa ho (uznesenia) nedočkali. To bola príčina prečo 6. číslo Bojovníka nevyšlo, keď sme nevedeli, čo vlastne zjazd prijal.“ Čo to je za charakter, ktorý vynáša takúto nepravdu?

Čo k tejto téme píše L. Kokavcová? „Z videozáznamu navyše vyplýva, že hlasovali nielen delegáti s hlasom rozhodujúcim, ale aj s hlasom poradným, čo je nepripustné.“

K tomu mám dve poznámky. To, že by hlasovali aj delegáti s hlasom poradným nie je neprípustné! Neprípustné by bolo, ak by sa dokázalo, že aj ich hlasy boli zarátané. Delegáti s hlasom poradným mali však inú farbu mandátov ako delegáti s hlasom rozhodujúcim a aj sedeli od nich oddelene.

Tu však vzniká iný problém. Dá sa považovať až za protizväzovú sabotáž. Šéfredaktorka totiž tvrdí, že „z videozáznamu vyplýva...“, čiže ona videozáznam zjazdového rokovania videla. Lenže agentúra, ktorá videozáznam robila, odovzdala kancelárii ÚR SZPB nosič s neúplnou

informáciou. Je na ňom vidieť len začiatok zjazdu a posledných 14 minút. Medzitým je vidieť len obrazovka s logom a časomiera.

Logicky z toho vyplýva, že niekto sa tu zrejme pokúša o komplot, o sprisahanie proti Slovenskému zväzu protifašistických bojovníkov a to musíme dať vyšetriť. Čo, samozrejme, aj urobíme. A vysporiadame sa i s tými, ktorí náš Zväz týmto aj ekonomicky poškodili.

K zápisu do Registra občianskych združení

Šéfredaktorka L. Kokavcová vo svojom článku tvrdí, že „napriek výhradám z viacerých strán ku konaniu 18. zjazdu začalo „nové vedenie“ svoju činnosť.“

Hneď v nasledujúcom týždni po zjazde sa obrátilo na Register občianskych združení, ktorý spravuje Ministerstvo vnútra SR, so žiadosťou o zmenu štatutára SZPB.“

A ďalej píše, že náležitosti na zápis zmeny štatutárov do registra neboli splnené, že „hospitalizovaný predseda Pavol Sečkář si od „nového vedenia“ pýtal Uznesenie – nikto mu ho však nepredložil a preto“, vraj, nesúhlasil s odovzdaním agendy.

Najskôr by bolo treba, aby šéfredaktorka vysvetlila, aké strany, okrem bývalého vedenia SZPB, mali aké „výhrady“.

A v ďalšom sa na tému registrácie štatutára pozriem z dvoch strán. Po prvé, MV SR vydalo negatívne stanovisko vo veci „zmeny údajov o štatutárnom orgáne“ SZPB nie na základe žiadosti novozvoleného predsedu SZPB, ale na základe výhrad

strany, ktorej kandidát na zjazde nezvíťazil a osobitne na základe výhrad na to nekompetentnej RoK SZPB. MV SR totiž tvrdí, že „registrovaný úrad prihladol k obsahu doručeného rozhodnutia RoK SZPB“ a ďalej uvádza, že „je potrebné postupovať v zmysle rozhodnutia Rozhodcovskej komisie...“.

Je jednoznačné, že Odbor všeobecnej vnútornej správy MV SR neoprávnene priznal, v protiklade Stanov SZPB, neexistujúcu kompetenciu Rozhodcovskej komisii SZPB. V skutočnosti to však nepriznal komisii, ale len jej predsedovi, ako súkromnej osobe.

V tejto záležitosti už SZPB koná.

Po druhé, L. Kokavcová priznáva, že doterajší predseda SZPB P. Sečkář je hospitalizovaný. Podotýkam, že už dlhý čas. A čo stanovujú ďalšie vnútorné predpisy SZPB pre takéto prípady? Že ak je predseda SZPB dlhodobo neprítomný, tak ho plnohodnotne zastupuje tajomník Ústrednej rady SZPB! (Organizačný poriadok, hlava IV: „v jeho dlhodobej neprítomnosti tajomník ÚR, ktorý o svojich rozhodnutiach informuje predsedu SZPB alebo predsedníctvo ÚR.“)

Čiže ak by sa zjazd aj nebol konal, dokumenty, ktoré Pavol Sečkář podpísal po tomto „dlhodobom“ období, sú neplatné! Ale toto je už iná téma a aj iná súvislosť s kompetenciami iných funkcionárov v kancelárii ÚR SZPB. Vráťme ekonomických.

Predseda SZPB Viliam Longauer

Ako to vidia v ObIV SZPB v Galante?

Členovia Oblastného výboru SZPB v Galante sa s prekvapením a následne s pohoršením oboznámili s obsahom úvodníka redaktora Martina Krnu „Kam sa podeli charaktery“ a následne s článkom Lýdie Kokavcovej „Výsledky 18. zjazdu sú zrejme neplatné“.

20. mája v Bánovciach nad Bebravou sa zvolení zástupcovia SZPB, navrhnutí a schválení na konferenciách SZPB, zúčastnili na 18. zjazde SZPB. Práve Martin Krno informoval, ako člen predsedníctva Ústrednej rady SZPB, redaktorov TASR o nadchádzajúcich personálnych zmenách, o generáčnej výmene vo vedení SZPB.

Na oblastných konferenciách SZPB mali sme možnosť rozhodnúť sa a navrhnúť jedného z kandidátov na post predsedu SZPB, čo na Oblastnej konferencii SZPB v Galante jej delegáti jednomyselne a zodpovedne vykonali. Ako TASR in-

formovala Lýdia Kokavcová, vtedy zodpovedná za komunikáciu SZPB, o víťazovi volieb predsedu sa rozhodlo v druhom kole. Viliam Longauer v ňom získal 56 hlasov, jeho protikandidátovi Jozefovi Ťažkému dalo hlas 44 delegátov.

Preto sme rozhorčení prijali komentár Martina Krnu a Lýdie Kokavcovej v Bojovníkovi č. 6–7, ktorí znevážili rokovanie a výsledok volieb 18. zjazdu SZPB. Nestotožňujeme sa s obsahom zverejnených článkov a žiadame predsedníctvo ÚR SZPB o vyslovenie protestného stanoviska voči dehonestácii 18. zjazdu SZPB.

Nemôžeme pripustiť, aby nevráživosť a neznášanlivosť, ktorou je poznačené Slovensko, poznamenali 18. zjazd SZPB.

Schválené na zasadnutí Oblastného výboru SZPB v Galante dňa 6. júla 2023

(krátené)

Pár okolností zo zákulisia

Napísal nám predsedajúci zjazdu Norbert Lacko, ktorý reagoval na nepresnosti v tvrdeniach bývalého člena Predsedníctva ÚR SZPB M. Krnu v článku „zjazd bol katastrofou“.

- Ktorá rozhodcovská komisia podala podnet na... keď zjazdom bola ukončená jej činnosť a ešte nebola zvolená nová?

- Bratislavskí delegáti vedia, že to bol práve V. Longauer, ktorý sa zasadil o to, aby si bol na zjazde delegátom s hlasom rozhodujúcim a nie poradným!

- Som si vedomý chýb, ktoré sa stali pri vedení zjazdu, ale tie určite neovplyvnili výsledky hlasovania pri voľbe predsedu, ani uznesenia zjazdu.

- Prečo sa nedodržel harmonogram? V prvom rade pre dlhé vystúpenie zastupujúceho predsedu

v úvode správy (mal som ho prerušiť?) a tiež pre dlhé vystúpenia hostí. Preto som podľa rokovacieho poriadku pripustil do diskusie len delegátov s hlasom rozhodujúcim.

- Pozjazdová situácia ukázala, že niektorí jedinci nie, že informujú bývalého predsedu SZPB P. Sečkára, oni ho dezinformujú!

- Čo sa týka predsedu volebnej komisie. Prečo bola nová ÚR SZPB dokonca až volená a nie „iba“ potvrdená? Veď každého člena ÚR SZPB si zvolili vlastní delegáti na svojich oblastných konferenciách!

- O uznesení XVIII. zjazdu sa hlasovalo ako o celku, to som vyhlásil hneď na začiatku a nikto nemal žiadnu pripomienku. Uznesenie bolo prijaté, nadpolovičnou väčšinou prítomných delegátov s hlasom rozhodujúcim!

Norbert Lacko, predsedajúci XVIII. zjazdu SZPB

Komisia na prípravu tlačovej komisie na zjazde: Predseda: Martin Krno.

Neviditeľná komisia na zjazde a po zjazde sa zviditeľňuje nešťastným a najhorším spôsobom – spochybňovaním a neuznávaním záveru zjazdu a hlavne volieb.

K predmetu vyhlásenia. Pán Krno si berie za jediný problém nového vedenia SZPB stretnutie so stranou Republika. Spomína, že ZO SZPB Detva prijala za svojho člena Miroslava Suju. ZO SZPB Detva je naša nosná organizácia, ktorá má dnes 231 členov a sme presvedčení, že 17 členov výboru tejto ZO SZPB vie, prečo súhlasí s prijatím M. Suju do SZPB. Pán Suja viac ako 10 rokov opatruje hrob neznáameho červenoarmejca na Kochlačke pri Detve v ťažko dostupnom teréne a dnes tento hrob vyzerá dôstojne a seriózne. Organizácia ZO SZPB Detva nezaznamenala ani jeden dôvod na neprijatie pána Suju do našej základnej organizácie.

Ešte jedna pripomienka k poslancom za stranu Republika. Kandidát našej oblastnej organizácie na predsedu SZPB Jozef Migaš spracoval novelu Zákona 487/2013 o financovaní SZPB, podľa ktorej by financovanie bolo zabezpečené zo zákona, vrátane nárastu o infláciu. Tento návrh neprešiel o dva hlasy, ale poslanci za stranu Republika hlasovali za tento zákon, na rozdiel od veľkých demokratov.

Na záver postoja pána Krna, ktorý ho formuloval slovami. „Malo by sa zísť dosiaľ platné Predsedníctvo ÚR SZPB zvolené na 17. zjazde a zvoliť pokračovanie pracovnej časti 18. zjazdu SZPB už len za účasti jeho delegátov.“

Naša organizácia SZPB pôsobí v ťažkej a zložitej situácii. Sme presvedčení, že napriek problémom v rokovaní zjazdu, voľby prebehli regulárne a uznávame ich výsledky. Nachádzame sa v situácii, keď len jednotu a pevnosť našej organizácie môže garantovať jej budúcnosť. Nechajme spory a nedorozumenia a poďme ťahať všetci spolu. Prostredníctvom našich zástupcov v ÚR SZPB budme nároční a nekompromisní na prácu vedenia nášho zväzu.

Július Feješ, podpredseda ObIV SZPB Zvolen, 1. júl 2023

Čo píšú o (proti)fašizme iní?

(Pokračovanie zo str. 2)

kon schválený ruským prezidentom Vladimirom Putinom o zaradení 3. septembra – „Dňa víťazstva nad militaristickým Japonskom“ a konca druhej svetovej vojny (1945) – do registra ruských dní vojenskej slávy.

HSP 4. 7. 2023 (výňatok)

■ Prečo Tel Aviv podporuje vrahov svojich predkov?

...prečo je Tel Aviv ochotný tolerovať glorifikáciu nacistov a naďalej podporovať banderovcov?

Izraelský veľvyslanec na Ukrajine Michael Brodsky si precvičoval svoj ezopský jazyk, aj keď neúspešne. V rozhovore pre Iton.tv súhlasil s tým, že banderovci Šuchevyč a im podobní podporovali krvavú ideológiu nacizmu. „Jemne“ však zamlčal, koľko nešťastia priniesla ľudstvu a najmä jeho obyvateľom. Pritom vlastne súhlasil s politikou ukrajinského vedenia, ktoré „hľadá svoju identitu“.

Je možné, že holokaust už nie je v Izraeli aktuálny? Naznačujú to veľvyslancove slová, že „nemáme radi týchto hrdinov, ale pre väčšinu Ukrajincov sú to hrdinovia, ktorí bojovali za nezávislosť“.

AM 30. 6. 2023 (výňatok)

■ Podivné obvinenie Nemecka

Námestník ministra zahraničia Poľska A. Mularczyk v rozhovore pre portál wPolityce sa posťažoval na Nemecko, že dáva „neprijateľný“ príklad Moskve tým, že odmieta rokovať o požiadavkách Varšavy o reparáciách za druhú svetovú vojnu.

Keďže Berlín sa vyhýba dialógu o tom, stáva sa vraj pre Rusko „majákom“. No a „takýto vzťah je neprijateľný“, tvrdí Mularczyk.

Poliaci si vyrátali, že Nemci by im mali platiť reparácie vo výške 1,3 bilióna dolárov.

Podľa ria.ru z 30. 6. 2023

■ Kyjev: Vandali poškrvnili busty partizánov

V parku „Partizánskej slávy“ v Kyjeve neznámi vandali pooblievali farbou a popísali pamätníky partizánov Veľkej vlasteneckej vojny, Hrdinov ZSSR, vrátane busty legendárneho partizánskeho veliteľa Sidora Kavpaka.

Park „Partizánskej slávy“ sa nachádza v Darnickom rajóne Kyjeva, vytvorený bol v roku 1970.

Podľa ukrajinských médií, 28. 6. 2023

■ Šéf kubánskeho ministerstva obrany: „Rusko preberá vedúcu úlohu v boji proti fašizmu“

Šéf kubánskeho ministerstva obrany počas návštevy Ruska, uviedol, že snaha USA pokračovať v rozširovaní NATO k ruským hraniciam viedla k dôsledkom, ktoré prinútili Rusko spustiť Špeciálnu vojenskú operáciu.

Alvaro López Mierra uviedol, že v tejto súvislosti Rusko preberá vedúcu úlohu v boji proti fašizmu. „História bude od USA požadovať zodpovednosť za dôsledky ich agresívnej vojenskej doktríny za hranicami NATO, ktorá ohrozuje mier, bezpečnosť a medzinárodnú stabilitu,“ povedal.

AM, 28. 6. 2023 (krátené)

■ Ako to bolo s agresiou Slovenska proti ZSSR?

„Čo sa týka samotného útoku proti ZSSR, nacistické Nemecko spočiatku nerátalo s účasťou iných štátov okrem Rumunska a Fínska, ktoré mali voči ZSSR územné požiadavky,“ píše historik Igor Baka (VHÚ) v knihe „Slovenská armáda vo vojne proti Sovietskemu zväzu a slovensko-nemecké vzťahy 1941–1945“.

Avšak aj ich úloha mala byť len pomocná, pretože Nemci nerátali s väčšími problémami a kalkulovali s bleskovým víťazstvom. „V prípade Maďarska Hitler bral do úvahy skutočnosť, že vo vzťahu k ZSSR nemalo žiadne územné nároky... Nemecké velenie nemalo záujem ani o účasť Bulharska, keďže išlo o slovanský národ, v ktorom pretrvávali hlboké sympatie k Rusku,“ píše historik.

„Z dôvodu slovanskej príbuznosti s národmi ZSSR Hitler pôvodne odmietal tiež účasť Slovenska.“ Lenže operačné oddelenie nemeckého generálneho štábu pozemného vojska napriek tomu rátalo s „nasadením slovenských divízií v Zadnej armádnej oblasti Skupiny Juh už v januári 1941. Predbežne sa rátalo s ich využitím na zaisťovacie úlohy a na povinnosti spojené s okupačnou správou obsadeného územia,“ uvádza I. Baka.

Podľa AM z 25. 6. 2023

(Pokračovanie na str. 7)

Svidničania o situácii v SZPB

Dňa 3. 7. 2023 zasadalo predsedníctvo Obľastnej organizácie SZPB vo Svidníku a venovalo sa situácii po XVIII. zjazde SZPB a medializovaným informáciám.

Predsedníctvo prijalo jednohlasne stanovisko a to nasledovne:

- Sme veľmi znepokojení, sklamaní a smutní z útokov, ktoré sú prezentované niektorými členmi v médiách, sociálnych sieťach, ale aj rozosielaním cez emailovú poštu.

- Sme veľmi znepokojení, sklamaní a smutní z osobných útokov na predsedu Viliama Longauera. Sme hlboko presvedčení, že voľby vyhral tým najčestnejším spôsobom, akým mohol, a to tajnou voľbou, keď sčítavanie zabezpečovala neustranná organizácia, ktorá potvrdila výsledky volieb, ako aj výsledky potvrdila volebná komisia. Výsledky volieb sú nespochybniteľné a je potrebné ich rešpektovať!

- Je neprípustné, nedôstojné a neľudské útočiť a zosmiešňovať pána predsedu za spôsob privítania hostí na zjazde. Sme hlboko presvedčení, že aparát SZPB mu mal písomne predložiť zoznam prítomných hostí, tak, ako je to všade bežné v takýchto situáciách. Tým by sme sa vyhli akýmkoľvek nepríjemným situáciám. Žiaľ, ľudia, ktorí mali byť za to zodpovední, nepodali pánovi predsedovi pomocnú ruku. Pán predseda Viliam Longauer má našu plnú podporu, vážime si jeho prácu i celoživotné dielo.

- Pán predseda má právo stretávať sa s predstaviteľmi politických strán, ktoré pôsobia v par-

lamente. Sme presvedčení, že na týchto stretnutiach vždy prezentuje, že nikdy nedáme dopustiť na pamiatku hrdinov druhej svetovej vojny, že SNP je pre nás nedotknuteľnou udalosťou v našej histórii a že vždy budeme bojovať proti akýmkoľvek prejavom fašizmu a spochybňovaniu dejín. Sme presvedčení, že našim partnerom môžu byť len ľudia, ktorí zdieľajú tie isté hodnoty a dištancujú sa od akýchkoľvek prejavov fašizmu.

- SZPB má v spoločnosti veľmi dobré meno, organizácia je rešpektovaná a uznávaná. Zásluhu na tom majú všetci členovia, ktorí svojou prácou, bez nároku na odmenu a vo svojom voľnom čase krok za krokom budovali značku SZPB. Všetci si zaslúžia veľký rešpekt a úctu.

Nebola to ľahká cesta. Dnes žijeme ešte v náročnejšej dobe. Spoločnosť je rozdelená, na Ukrajine je vojna a väčšina ľudí sa z dôvodu inflácie žije veľmi ťažko. Veľká časť spoločnosti nám dôveruje, verí hodnotám, ktoré spoločne zdieľame a sme pre nich istotou, ktorej vždy verili. Možno si ani neuvedomujeme akú historickú chvíľu žijeme a akú zodpovednosť máme. Nesklamme týchto ľudí, nesklamme ľudí – hrdinov, ktorí už nie sú medzi nami, nesklamme pamiatku hrdinov druhej svetovej vojny. Žabomyšie vojny do SZPB nepatria. Vážme si jeden druhého a rešpektujme sa. Môžeme mať rôzne názory, to nás bude posúvať dopredu. Zachovávejme si však dôstojnosť a kultúru. SZPB si to veľmi zaslúži.

Ing. Ján Holodňák, predseda OO SZPB Svidník

denie bolo trestne stíhané alebo odsúdené. Dokonca existujú radoví ministerskí úradníci, kde na ich ministerstvách (úradoch) boli vedúci funkcionári trestne stíhaní. Podľa tvojho úsudku všetci majú biľag alebo sú preto menejcenní a nemôžu byť členmi SZPB?

- Tvoj argument s dvojnásobným platom mi trochu pripomína vyhlásenie súdruha Biľaka o platoch umelcov v novembrových udalostiach 1989. Skôr by som bol konkrétny a uviedol číselne plat pána Sečkára a potom pána Longauera. Potom by som doplnil pracovný úväzok t. j. koľko dní v týždni bol v práci pán Sečkár a koľko dní v týždni býval a bude p. Longauer. Platy podľa stanov (a nielen predsedovi) navrhuje Predsedníctvo ÚR SZPB a bez podrobnejších informácií a zdôvodnenia PÚR SZPB nemá Tvoja informáciu úplnú vypovedáciu hodnotu.

- Na záver by som sa chcel vyjadriť k tvojmu tvrdeniu: „Rozhodcovská komisia vyhlásila 17. zjazd za nulitný“.

Nie je to politicky korektné (v lepších Bratislavských kruhoch), ale musím povedať, že klameš. Na ostatnej Ústrednej rade SZPB, kde si bol osobne prítomný, odznelo z úst predsedu Rozhodcovskej komisie, že stanovisko je jeho osobné a nie kolektívne (komisii). Sám som sa v rámci diskusie na Ústrednej rade ešte raz spýtal predsedu Rozhodcovskej komisie či ide o stanovisko komisie alebo jeho osobné a potvrdil, že nie je to záver komisie.

Tak prečo takéto prekrúcanie faktov? Doplním, že ani ja som nebol spokojný s priebehom a záverom 17. zjazdu (ale si myslím, že to je vizitkou riadiacej a organizátorskej práce pána Sečkára). (výňatky)

A ešte jedna poznámka k tvojmu napádaniu na V. Longauera, že neprijal predpísaným spôsobom odsúdenie agresie RF, ktoré zverejnil B. Ondruš na webe SZPB.

Dovolím si podotknúť, že argumentuješ, že toto vyhlásenie schválila ÚR SZPB, ale táto nič také v roku 2022 neschvaľovala a ani sa k tomu nevyjadrovala. Prezrel som si uznesenia ÚR SZPB za rok 2022 a nič také tam nie je.

Pán Ondruš je asi svedomím SZPB a nepotrebuje takéto vyhlásenia konzultovať (schvaľovať) s ÚR SZPB.

Čo píš o (proti)fašizme iní?

(Pokračovanie zo str. 6)

■ 22. jún – deň, kedy Nemci prehrali druhú svetovú vojnu

Ešte pred mobilizáciou mala Červená armáda 5,5 milióna mužov, Wehrmacht mal 7,5 milióna. Sovietske zoskupenie v pohraničných okresoch malo 3,2 milióna mužov, pričom Wehrmacht mal asi o milión viac.

ZSSR prevyšoval Nemcov v tankoch 3,6-krát, v lietadlách 2,2-krát, v delostrelectve 1,4-krát.

Presun vojsk z Ďalekého východu a Strednej Ázie na Západ pokračoval celé leto. Okrem toho bolo do konca roku 1941 zmobilizovaných 14 miliónov ľudí (nerátajúc do toho ľudové milície a stíhacie prápory).

Hlavným vyvrátením teórie „prekvapivého útoku“ je ťaženie z roku 1942. ZSSR dosiahol v zimných bojoch v rokoch 1941/1942 pôsobivé víťazstvá. Červenej armáde sa podarilo dosiahnuť početnú prevahu a techniku, ktorá bola vyradená v roku 1941, nahradili vnútorné okruhy, lend lease a vlastné fabriky, ktoré nezastavili výrobu ani kvôli evakuácii.

Boj o iniciatívu pokračoval až do polovice roku 1943 a až počas bitky pri Kursku dosiahla Červená armáda rozhodujúci prielom. Odvtedy sa Nemci už nepokúšali o strategickú ofenzívu na východnom fronte a obmedzili sa len na strategickú obranu s občasnými, no už nie osudovými protiúdermi. Červenej armáde trvali dva roky než sa naučila bojovať.

ZSSR sa pripravoval na vojnu lepšie ako Nemecko. Uskutočnil tajnú mobilizáciu. Armáda sa za päť rokov pred vojnou zväčšila trikrát, za desať rokov desaťkrát.

Technicky bola vybavená najlepšie na svete. Hitler nechcel veriť svojej spravodajskej službe, keď mu hlásila počet sovietskych tankových vojsk. Abwehr navyše zle rátal, pretože uviedol dvojnásobne podhodnotené číslo: 12 tisíc tankov oproti 25 tisícom skutočných.

V roku 1941 vznikla zaujímavá geopolitická situácia:

Po prvé, Hitler nedokončil bitku o Britániu, preto bol útok proti ZSSR samovražedným hazardom.

Po druhé, vzhľadom na štátny prevrat v Juhoslávii, ktorý vyvolal k moci protinacistické sily, a na porážky talianskych vojsk vo vojne s Grékmi, musel Hitler presunúť termín útoku na ZSSR z 10.–15. mája na 15.–20. jún. Lenže ani do 22. júna nedorazila do priestoru nasadenia celá 2. armáda skupiny armád Stred, ktorá bola na ceste z Balkánskeho polostrova.

Po tretie, samotná dĺžka a hĺbka operačného priestoru znamenala, že Wehrmacht nebude schopný udržať zodpovedajúcu hustotu vojsk a techniky na celom fronte. Kým prebiebali manérovacie boje, nebolo to také hrozné, ale v momente, ako sa frontová línia stabilizovala, začal byť nedostatok vojakov neprekonalným faktorom porážky.

Pravdive.eu, 23. jún 2023 (výňatok)

■ MV RF urobí expertízu vyjadrení o Stalinovi

Ide o psychologicko-lingvistickú expertízu slov, ktoré o Stalinovi vyslovila riaditeľka Puškinovho múzea Jelizaveta Lichačeva. Udeje sa to na základe požiadavky poslanca Dumy za KSRF Michaila Matvejeva.

Lichačeva totiž v rozhovore pre RTVI vyjadrila názor, že Stalin je v Rusku predmetom pop-kultúry a tak sa dá porovnať s Mickey Mousom. Dodala tiež, že spory ohľadne Stalina odpútavajú občanov RF od reálnych problémov.

Podľa ria.ru, 23. 6. 2023

■ ...od „európskych hodnôt“ ku koncentrákom. Česko oživuje nacistickú skúsenosť

...citát českej hlavy štátu (Petra Pavla): „Všetkých ruských občanov žijúcich v západných krajinách treba sledovať pozornejšie ako doteraz. Sú totiž občanmi národa, ktorý vedie agresívnu vojnu... Môžem týchto ľudí ľutovať, ale zároveň, ak sa pozrieme do obdobia, keď sa začala druhá svetová vojna: v tom čase bolo celé japonské obyvateľstvo žijúce v Spojených štátoch tiež pod prísny dohľadom. To je jednoducho cena za vojnu.“

Čo český prezident odporúča zdediť? Dňa 7. decembra 1941 japonské námorníctvo zaútočilo na americkú námornú základňu v Pearl Harbour. Po tomto útoku vydal americký prezident Franklin Roosevelt dekrét, v ktorom nariadil, aby boli všetci Japonci žijúci v štátoch poslaní do „relokačných centier“.

V praxi boli tieto „centrá“ obyčajnými koncentračnými tábormi, ktorých strážcovia mali právo začať strieľať bez varovania. Celkovo bolo v týchto „centrách“ umiestnených 120 000

(Pokračovanie na str. 10)

Myšlienka sa prejavuje ako slovo. Slovo sa prejavuje ako skutok. Skutok sa mení na zvyk. A zvyk sa stáva charakterom.

Buddha, nepálsky duchovný učiteľ, na ktorého učení bol založený Budhizmus 563–483 pred n. l.

Príkladné podujatie pre mládež

Pohľad do sály.

V Turčianskej kotline sa pod patronátom ZO SZPB plukovníčky Márie Pelcrovej Martin Stred konalo jedinečné podujatie pre mládež.

Členka predsedníctva ObIV SZPB Martina Božena Repková usporiadala stretnutie s bývalým partizánom a kapitánom v. v. Vladimírom Strmeňom, ktorého sprevádzali zástupca riaditeľa múzea SNP Dalibor Lesník a vedúca vzdelávacieho centra múzea SNP Lucia Sotáková. Stretnutia sa zúčastnili tiež primátor Martina Ján Danko, oblastný predseda SZPB Peter Mojtek a predseda Zväzu vojakov klub Martin Josef Surman.

S Vladimírom Strmeňom sa v tento deň stretli žiaci a študenti šiestich škôl i so svojimi pedagógmi: ZŠ J. Krónera, ZŠ

Nadi Hejnej, ZŠ Podhájska, ZŠ J.V. Dolinského, Evanjelickej spojenej školy a Spojenej školy Martin. Po príhovore primátora Danko a predstaviteľa SZPB začala stretnutie moderovať L. Sotáková. Okomentovala aj film o V. Strmeňovi a jeho partizánskych chodníčkoch.

Celá beseda sa krútila okolo SNP a partizánskeho odboja, do ktorej sa mladí žiaci a študenti aktívne zapájali. Záver stretnutia V. Strmeň spríjemnil hrou na harmonike a jeho už celoslovensky známymi partizánskymi piesňami. Rozlúčka s ním bola naozaj srdečná.

Celkove sa úspešného stretnutia zúčastnilo štyristo ľudí, z toho vyše 360 žiakov a študentov.

Organizátori a aktéri.

Uctili si obeť

V obci Polomka sa uskutočnila pietna spomienka na členov amerických a britských špeciálnych jednotiek, ktorí padli v Slovenskom národnom povstaní.

Spolu so zástupcami OS SR im prišli vzdať úctu štátny tajomník Marian Majer, americký veľvyslanec USA Gautam A. Rana, veľvyslanec Spojeného kráľovstva Nigel Baker a predstaviteľ diplomatických zborov.

Obrana 7/2023

Exkurzia na Duklu

Koncom mája sme sa so žiakmi 9. ročníka ZŠ Jána Švermu v Michalovciach zúčastnili „duklianskej dejepisnej exkurzie“.

Organizovaná bola s podporou Oblastnej organizácie SZPB v Michalovciach, s ktorou spolupracujeme v rámci predmetu dejepis. Napr. aj pri besedách o ukončení 2. sv. vojny v Európe a Karpatko-duklianskej operácie.

Za SZPB nás sprevádzal tajomník Marián Lukáč, ktorý svojimi vedomosťami, informáciami, pohľadom na historické udalosti a hlavne humorom vniesol do celého dňa exkurzie príjemnú náladu a podnietil záujem žiakov o udalosti z obdobia prvej a druhej svetovej vojny.

Cieľom exkurzie bolo poskytnúť žiakom informácie o oslobodzovaní Československa a priebehu a súvislostiach SNP.

Nakoľko vyhladávková veža je v tomto období zatvorená pre ve-

rejnosť, navštívili sme so žiakmi zaujímavé Vojenské historické múzeum. V úvode sme si pozreli krátky dokumentárny film o priebehu vojny. Vypočuli sme si zaujímavú prednášku o Karpatko-duklianskej operácii, získali sme množstvo nových informácií z obdobia prvej a druhej svetovej vojny, pozreli sme si väčšiu časť autentických exponátov, výstroj a výbavu vojakov, vojenské uniformy, zbrane, odznaky a vojenský materiál, ktorý sa používal počas bojov.

Súčasťou exkurzie bola aj návšteva a prehliadka Pamätníka Československej armády na Dukle. Prešli sme sa vojenským cintorínom, kde sme mali výklad od M. Lukáča, ktorý aj tu zaujal žiakov. Vzdali sme poctu tým, ktorí padli v bojoch počas tejto operácie, ktorá bola druhou najväčšou horskou bitkou v dejinách 2. sv. vojny.

Našu exkurziu sme ukončili návštevou Údolia smrti. Ide

o označenie územia v údolí potoka Kapišovka, ktoré sa rozprestiera medzi deviatimi obcami v okrese Svidník. V tomto priestore sa v čase druhej svetovej vojny, v období od 21. do 27. októbra 1944, odohrali ťažké boje. Priamo zasiahli obce: Dlhoňa, Dobroslava, Havranec, Kapišová, Kružlová, Nižná Písaná, Svidnička, Vápeník a Vyšná Písaná.

Počasie nám prišlo a tak sme sa po chutnom obede a vydarenom dni vrátili domov plní zážitkov.

Exkurzia na Duklu bola veľkým prínosom pre žiakov. Národná história a udalosti, ktoré sa odohrali na severovýchode krajiny, sa stali za pár hodín pre žiakov realistejšie, sprístupnili sa im nové informácie a iný pohľad na dejiny.

Veríme, že táto exkurzia bude mať svoje pokračovanie aj v nasledujúcich školských rokoch a bude prínosom pre žiakov vo vzťahu k dejinám a celkovo k histórii.

Lucia Suchtová

Táto snímka bude žiakom pripomínať Duklianske boje aj keď budú už seniori. Lebo všetko, čo sa tu do- zvedeli, je jednoznačná pravda.

Správa z Nitry

Pri vzniku našej novej ZO SZPB Nitra-kraj sme si dali do plánu činnosti návštevu a starostlivosť o pamätníky, ktoré majú pripomínať hrdinstvo a obeť tých, ktorí sa so zbraňou v ruke postavili na odpor fašistickým okupantom počas SNP a 2. svetovej vojny.

Nakoľko máme v ZO SZPB mladších a aktívnych členov, rozhodli sme sa zorganizovať peší turistický pochod k pamätníkom na miesta, kde v zimných mesiacoch 1944-45 mala sídlo Nitrianska partizánska brigáda a odkiaľ sa vo februári 1945 uskutočnil ťažký prechod brigády cez frontovú líniu rozvodným tokom Hronu k vojskám Červenej armády, ktoré sa

nachádzali na už oslobodenom území na druhej strane rieky.

Predseda ZO SZPB a člen KVH Nitra Slavomír Fijalka v podrobnom výklade oboznámil účastníkov o udalostiach, ktoré sa tam odohrali.

Miesta, kde boli cez zimu vybudované bunkre a zemľanky nám pripomenuli dva pomníky v Krtinovej. Prešli sme cez Krtinovskú líuku, kde bol partizánom z lietadiel zhadzovaný zásobovací materiál.

Pešky sme prešli časť trasy, ktorou sa partizáni presúvali k Hronu. Neskôr sme sa presunuli do dediny Orovnica, kde sa prechod cez Hron uskutočnil. Pripomínajú nám to tunajšie pamätníky. Vyčistili sme ich a zapálením kahancov sme vzdali úctu tým, ktorí tu zahynuli.

O rok budeme mať jubilejný 60-ty prechod

Ján Pacek (vľavo) ďakuje za úspešné podujatie V. Longauerovi.

Dňa 6. júna 2023 v Španej Doline bol ukončený už 59. ročník týždenného prechodu Nízkymi Tatrami, ktorého všetky ročníky organizuje predseda SZPB Viliam Longauer.

Zúčastnilo sa ho 130 účastníkov všetkých vekových kategórií, dokonca aj zo zahraničia (z Turecka, Nemecka, USA...). Všetkých preverila 138 km trasa a prevýšenia 6340 výškových metrov.

Účastníci počas pochodu položili kvety a vence na piatich miestach postaleckých bojov: v Telgárte, Pri Chate pod Dumbierom, na Chabenci, v Španej Doline a na Donovaloch.

Úvítacieho aktu v Španej doline sa zúčastnili aj banskobystrický oblastný predseda SZPB Ján Pacek a predseda revíznej komisie ÚR SZPB Juraj Odor.

Špania Dolina si nevie ani jedno spoločenské podujatie predstaviť bez svojich tradičných banických rovňošiát.

Podakovanie na konci školského roka

Základná škola a žiaci vo Veľkých Bieliciach na konci školského roka 28. júna 2023 boli ocenení výborom ZO SZPB Partizánske za 1. miesto v okresnom a za výborné umiestnenie v oblastnom kole vedomostnej súťaže „Medzníky 2. svetovej vojny“ v Prievidzi.

Za reprezentáciu školy, mesta a i nášho zväzu boli odovzdané darčekové poukážky na nákup školských potrieb trom žiakom 9. ročníka: Lukášovi Kukovi, Timotejovi Lapinovi, Tomášovi Tokarčíkovi a za prípravu žiakov a pedagogický dozor aj učiteľovi Radovanovi Številovi.

Čestné uznanie výborom ZO SZPB Partizánske bolo udelené Základnej škole vo Veľkých Bieliciach za všestranne prospešný podiel na rozvoji vzdelávacieho procesu o historickej pravde a za aktívnu účasť žiakov školy na vedomostných súťažiach a ich prípravu na život.

Josef Mravik

Zľava: Lukáš Kuka, Timotej Lapin, Tomáš Tokarčík a učiteľ Mgr. Radovan Števil.

Senecí žiaci poznajú svoje dejiny

ZO SZPB Senec zorganizovala pre žiakov senecských škôl dve aktivity súvisiace s históriou druhej svetovej vojny.

Tretie pokračovanie aktivity „Kytica 75. ruží oslobodenia“ sa zameralo na žiacke práce venujúce sa príbehom boja proti extrémizmu a hrdinských vzorov. Žiaci senecských základných škôl prispeli do súťaže viacerými zaujímavými prácami zo svojej umeleckej tvorby. Íšlo o rôzne druhy prózy, poézie, úvahy, eseje či umelecké znázornenie problematiky formou kresieb či malieb.

Základná organizácia SZPB v Senci 26. mája odmenila všetkých senecských účastníkov súťaže „75. ruží“ poznávacou exkurziou na Slavín a do priestorov Stálej expozície SZPB „Za slobodu“ v Bratislave. Na pôde SZPB žiakov privítal pred-

seda základnej organizácie Zdenko Marton. Žiakom a členom ZO SZPB Senec expozíciou previedol Ladislav Skrak. Na Slavíne položili veniec na počesť osloboditeľov.

Deň predtým 25. mája, rovnako v sídle SZPB excelovali iní žiaci, tentoraz z gymnázia Antona Bernoláka v Senci. Družstvo senecských gymnazistov v zložení Filip Világi, Ján Nemeček a Martin Drdák s prehľadom vyhrali prvé miesto na oblastnom kole vedomostnej súťaže „Medzníky druhej svetovej vojny“.

Oblastného kola súťaže sa zúčastnili aj žiaci ZŠ Tajovského a ZŠ Mlynská. Účasťou v oboch aktivitách SZPB senecí žiaci ukázali, že dobre poznajú svoje dejiny, čo je obzvlášť v tejto dobe veľmi dôležité.

Ján Rohár

Keby nebolo seneckej ZO SZPB, kto vie, koľkí z týchto mladých ľudí by prišli na Slavín?

Dobrá spolupráca SZPB, JDS a škôl

Dňa 29. júna 2023 zúčastnili sa na spoločnej akcii v Dargovskom priesmyku a v Leteckom múzeu v Košiciach členovia SZPB, JDS a žiaci ZŠ z okresu Stará Ľubovňa.

Dargovský priesmyk a letná prechádzka na bojiskách Červenej armády pri oslobodzovaní východného Slovenska počas 2. svetovej vojny bola liekom na dušu v dnešných pohnutých časoch. Príroda nám ponúkla perfektnú orientáciu v teréne, kde boli vidieť veci, ktoré človek v inom ročnom období zaručene prehliadne.

Boje nám výkladom v sieni bojových tradícií priblížil pracovník Kultúrneho centra VÚC Košice. Účastníci podujatia videli tri dokumentárne filmy, ktoré priblížili boje v danej oblasti v decembri 1944 až v januári 1945, kde padlo okolo 5000 červenoarmejcov.

Po presune do Leteckého múzea v Košiciach si účastníci prezreli expozíciu leteckej techniky od jej začiatkov až po súčasnosť. Všetade sme sa stretli s ústretovosťou zamest-

Už prvý pohľad na túto snímku dokazuje, že SZPB pracuje pri výchove občanov k hrdosti na svoje dejiny naprieč všetkými generáciami.

predseda ObIV SZPB Stará Ľubovňa

Partizánske chodníčky a MDD

Na Medzinárodný deň detí naša ZO SZPB zorganizovala v spolupráci s obecným úradom a základnou školou už 20. ročník podujatia, nazvaného „Partizánskymi chodníčkami.“

Usporiadali sme ho v areáli futbalového ihriska, nakoľko v prirodzenom priestore okolitých lesoch sa vyskytuje neúmerne ochraňovaná populácia medveďa hnedého. Nechcem rozoberať ochranné aktivity, ale venovať sa našej mládeži.

Úvodom organizátor priblížil a objasnil dôvod názvu akcie, ktorá sa konala pri príležitosti 78. výročia ukončenia 2. svetovej vojny a porážky nemeckého nacizmu v Európe.

Žiaci boli rozdelení do dvoch kategórií a to spoločne prvý a druhý ročník a druhá hodnotená kategória boli žiaci tretieho a štvrtého ročníka. Obe kategórie súťažili v štyroch disciplínach a to v hode granátom na cieľ, v člnkovom behu, v streľbe zo vzduchovky a poslednou disciplínou bol skok vo vreci.

Nádych, zadržanie dychu, presné oko a guľka je v cieľi.

Snaha o čo najlepšie výsledky v jednotlivých disciplínach ukázala, že pohybovej aktivite je v našej škole venovaná náležitá pozornosť s využívaním na ňu každej voľnej chvíle. Deti sú správne vedené k iniciatívnemu plneniu kolektívnych úloh, ale čo je dôležitejšie, aj vzájomného podporovania a radosti z úspechu víťazov jednotlivých disciplín.

Prvý raz sa organizátorom podarilo v rámci tohto dňa pripraviť deťom prekvapenie v podobe ukážky výcviku poslušnosti psov a prítulnosti vyvíčeného papagája kynológmi. Deti s nadšením a potleskom vyhodnotili každý zvládnutý predvedený cvik. Táto ukážka prispela a rozšírila obzor ich znalosti a vzťahu k zvieracej ríši.

Na záver súťažiaci, umiestnení na prvých troch miestach, boli ocenení diplomom a vecnými darmi, všetci dostali malé pohostenie.

Už dnes sa tešíme na stretnutia pri ďalších spoločných akciách.

Ján Pacel, predseda ZO SZPB Medzilbrod

Po stopách Trnavskej posádky

Táto cykloturistická nonstop jazda trnavskej oblastnej organizácie SZPB je jednou z tradičných akcií výchovy našej mládeže na revolučných a bojových tradíciách.

Trošku histórie

Písal sa rok 1974. Pracujúci a občania vtedajšej ČSSR sa pripravovali osláviť 30. výročie SNP. V hlavách mladých cykloturistov z Trnavy sa zrodila myšlienka netradičným spôsobom si pripomenúť toto okružie výročie a hrdinstvo 3 500 vojakov a dobrovoľníkov z Trnavskej posádky, ktorá ako jediná zo západného Slovenska sa 30. augusta 1944 vydala na pochod a zapojila sa do Povstania.

V septembri 1944 v prvej línii bránila postup špeciálnej jednotky SS Schill na Banskú Bystricu. V nerovnom boji padlo na Banskej pri Prievidzi 16 a v Horných Hámroch 26 jej príslušníkov. Mnohí boli ranení alebo sa dostali do nemeckého zajatia. Ďalší po zatlačení povstalcov do hôr pokračovali v boji partizánskym spôsobom až do príchodu Červenej armády a 1. čs. armádneho zboru v ZSSR. Ďalej, už v jeho jednotkách, oslobodzovali Československo.

Po prvýkrát sa mladí cykloturisti vydali po stopách Trnavskej posádky 8. augusta 1974 najprv trasou Trnava – Hlohovec – Topoľčany – Partizánske – Veľké Pole – Horné Hámre – Žarnovica – a potom ďalej, cestou bojovníkov SNP, po trase Zvolen – Banská Bystrica – Nemecká – Brezno cez Čertovicu pod Výsoké Tatry. Napokon dorazili do táborska medzinárodného mládežníckeho výstupu na Rysy.

Záštitu nad cyklotúrou prevzal Mikuláš Čordáš – jeden z organizátorov zabezpečenia prevzatia a kontroly povstaleckej moci v Trnave a odchodu Trnavskej posádky do Povstania. Bol priamym účastníkom bojov pri Horných Hámroch a Žarnovici, neskôr veliteľom 4. pešieho práporu Javor I. taktickej skupiny, veliteľom opevňovacích prác na južných prístupoch k B. Bystrici v úseku Kremnička...

Po páde Brezna ustúpil na Vepor, kde zo zvyškov práporu s bývalými príslušníkmi 2. čs. paradesantnej brigády tvorili partizánsky oddiel, s ktorým ope-

rovali v priestore Vepor – Poľana – Bukovina. Začiatkom roku 1945 sa prebil so svojou jednotkou pri Hrončeku k sovietskym vojskám a prihlásil sa do 1. čs. armádneho zboru v ZSSR. Tu sa od 18. 2. 1945 vo funkcii veliteľa 3. samostatného práporu automatčikov 4. čs. brigády zúčastnil oslobodenia L. Mikuláša, Žiliny, Vsetína a Bystřice pod Hostynem.

Po vojne sa M. Čordáš stal obeťou intríg a vykonštruovaných obvinení. Bol nespravodlivo odsúdený a väznený. V roku 1969 bol Vyšším vojenským súdom oslobodený spod obžaloby a rehabilitovaný. Aktívne pracoval v atletickom a telovýchovnom hnutí.

Tradičnú cykloturistiky založila a dodnes v nej pokračuje Telovýchovná jednota Elán Trnava, sídlisko Linčianska. Dušou podujatia je predseda Telovýchovnej jednoty Elán Mgr. Marián Rozložník, ktorý je aj členom SZPB.

Podujatie sa koná každoročne na prelome júla a augusta – tento rok trochu skorej s niekoľkoročnou prestávkou po roku 1990.

Tohtoroční cykloturisti...

...sa v rámci 45. ročníka vydali na vyše 310 km trasu 13. júla 2023 o 3.45 hod. spreď internátu Materiálovo technickej fakulty v Trnave. V pelotóne ich bolo vyše 150.

Každý rok v predvečer štartu (tak tomu bolo aj 12. júla) sa koná symbolická rozlúčka s mestom. Organizátori a účastníci sa stretnú pri pomníku SNP na Univerzitnom námestí v Trnave, kde si položením vencov a kytíc pripomenú udalosť z roku 1944 a spolu s verejnosťou členmi ObčV SZPB v Trnave vzdajú úctu bojovníkom SNP.

Na trase sú sprievodné podujatia: Uctenie pamiatky hrdinom posádky v Horných Hámroch a v Nemeckej pri pamätníku Vápenka. Príchod do táborska v Tatranskej Lomnici býva okolo 20-tej hodiny.

Trnavská cyklojazda znamená vyše dvanásť hodín v sedle bicykla, 310 km v nohách a bezmála 3 500 vyšliapaných výškových metrov.

O rok organizujeme 46. ročník. Nechceš sa zapojiť?

Jozef Petráš – podpredseda ObčV SZPB Trnava

Čo píšú o (proti)fašizme iní?

(Pokračovanie zo str. 7)

osôb, z ktorých 62 % malo americké občianstvo. Mnohí z nich v minulosti bojovali za USA, mali štatút veterána a iné zásluhy. Všetci boli do konca vojny nielen držaní v táboroch, ale aj zbavení majetku.

AM 23. 6. 2023 (výňatok)

■ Izraelský veľvyslanec v Kyjeve: „Ukrajine možno odpustiť oslavovanie nacizmu“

Izrael je pripravený zmieriť sa s glorifikáciou nacistov na Ukrajine, ktorí zabíjali Židov, a pokračovať v podpore banderových stúpencom, pokiaľ „sú vo vojne s Ruskom“.

Oznámil to izraelský veľvyslanec na Ukrajine Michail Brodskij na izraelskom televíznom kanáli „Iton TV“.

Diplomat poznamenal, že Bandera, Šuchevič a Meľnik by sa mohli považovať za hrdinov, napriek tomu, že podporovali ideológiu nacizmu a zabíjali Židov.

Brodskij vysvetlil, že Ukrajina má právo glorifikovať nacistov, pretože „pre väčšinu Ukrajincov sú to hrdinovia, ktorí bojovali za nezávislosť“.

„Jednoznačne vyjadrujeme svoj názor, týka sa to našej spoločnej histórie, týka sa tragédie holokaustu na území Ukrajiny. Ulice Banderu existujú v rôznych mestách Ukrajiny, ale aj v zahraničí, napríklad v USA,“ vysvetlil veľvyslanec.

Dodal, že Ukrajina môže chváliť nacistov, ako chce, maximum, čo Izrael môže urobiť, je obmedziť sa na verbálne odsúdenie a naďalej podporovať banderovcov.

Podľa cz24.news a Iton TV, 21. 6. 2023

■ Kňaz RPC nazval šialenstvom „vysvätenie“ na Ukrajine „ikony“ s Banderom

Pravoslávny publicista a misionár protojerej Andrej Tkačov nazval šialenstvom „vysvätenie“ na Ukrajine „ikony“ so zobrazením ukrajinských nacionalistov Stepana Banderu a Romana Šucheviča.

Povedal, že toto šialenstvo už nepotrebuje komentár.

Podľa vz.ru, 20. 6. 2023

■ Ruská Duma stanovila Deň víťazstva nad Japonskom

Ide totiž o názov a zdôvodnenie tohto dňa. Duma schválila, že ide o Deň víťazstva nad militaristickým Japonskom a ukončenia 2. svetovej vojny. No a ten stanovila na 3. september.

Doterajší 3. september mal názov „len“ „Deň ukončenia Druhej svetovej vojny“.

Duma k tomu vraj pristúpila na základe nie priateľskej kampaňe Japonska proti Rusku.

Podľa vz.ru, 20. 6. 2023

■ Donbas nanovo ožije protifašistickou históriou

V Rusku sa v ostatných rokoch objavili grandiózne memoriály (Rževský vojak, A. Nevský na pobreží Čudského jazera...)

Predseda Ruskej vojensko-historickej spoločnosti V. R. Medinský informoval, že na nových územiach bude takýchto miest 15. Prvým najhlavnejším bude Saur-Mohyla na Donbase, ktorá sa významom porovnáva s Mamajevovým kurganom v Stalingrade alebo s Brestskou pevnosťou v Bielorusku. Obnovený už bol memoriál mladej gardy v Krasnodone.

Podľa kp.ru zo 17. 6. 2023

■ Glorifikácia ustašovského nacizmu v mlčaní úradov

Po tom, čo rakúske úrady zakázali stúpencom ustašovcov zhromažďovať sa v Bleiburgu, našli nacisti z celého Balkánu nové miesto zhromažďovania v Bosne, kde počas druhej svetovej vojny trpeli státisíce občanov rukami okupantov.

Na jar 1945 utiekli tisíce chorvátskych kolaborantov pred Červenou armádou a Juhoslovanskou ľudovou armádou do Bleiburgu v nádeji, že ich západné krajiny privítajú. Ustašovci (30 000 až 60 000 osôb) však boli obkľúčení a odovzdaní juhoslovanským partizánom a niektorí boli zastrelení. Odvtedy sa v Bleiburgu začali zhromažďovať prívrženci ustašovcov, aby si uctili pamiatku „nevinných chorvátskych obetí komunistického režimu“.

Rakúska vláda roky ignorovala nacistické podujatie vo svojej krajine a ospravedlňovala ho tým, že akcia „nemalo politický charakter“ a konalo sa s aktívnou podporou katolíckej cirkvi.

Od roku 2019 platí v Rakúsku zákaz používania nacistických a ustašovských symbolov, preto v roku 2020 organizátori pod zámenkou pandémie presunuli podujatie do Sarajeva.

Armadnymagazin.sk, 16. 6. 2023

(Pokračovanie na str. 11)

Povstalecké spomienky

Scenárista projektu „Moje povstanie“ Peter Rajčák tvrdí, že „mladí nerozumejú dobovým filmom o SNP“.

Máme už veľmi málo žijúcich pamätníkov Slovenského národného povstania. Ba, bola doba, kedy sa spomínanie veľmi „nenosilo“ a zážitky bojov sa znevažovali a dokonca aj kabaretizovali.

Manžel mi zomrel v r. 1990, ja mám 87 rokov s dobrou pamäťou aj na jeho rozprávanie. Dva zážitky mi utkveli v mysli, o ktoré sa chcem podeliť. Považujem ich totiž za osudové a zvláštne. Možno sa ešte nájde niekde niekto, kto bol svedkom týchto dvoch udalostí, čo by bola pre mňa najväčšia odmena.

Prvá spomienka

Manžel po návrate z pekla ruského frontu a absolvovaní Školy dôstojníckych záloh, bol v hodnosti poručíka v roku 1943 odvelený do Vojenskej nemocnice Ružomberok (ktorej je čestným členom) ako hospodár. Mal prideleného pomocníka (pucáka), ktorého neraz cez deň našiel ležať na pohovke s čižmou zavesenou na ruke – akože pracuje – a fajčí si „šéfove“ Lucky Striky. Po vojne sa vrátil k svojmu zamestnaniu a stal sa vychýreným kaderníkom v Žiline.

Po vypuknutí a hlavne potlačení Povstania nemocnica evakovala do lesov, využívajúc najmä kúpele Korytnica. Manžel, ako príslušník armády, sa pripojil k jednotke. V lese pod Prašivou mali zemľanky (po rokoch sme tie miesta navštívili). Čistota bola minimálna, tvrdá jeseň a zima. Najbližšie bola liptovská banícka dedina Dúbrava a tam asi jediná vaňa v byte pána učiteľa. K ním zvykol zriedkavo chodiť na „očistu“. Jedného dňa aj s kolegom zašli do dediny a nestačili sa ani usadiť, keď na dvore zabrzdilo auto s odznakom Edelweiss – najobávanejším likvidátorom partizánov. Rýchlo bol hotový scenár: kolega do komory a manžel, keďže hovoril po nemecky, bude bratom pani učiteľky a bude obsluhovať „hostí“. Samozrejme, neprezlečený a neoholený. Podával sa čaj a praženica – čo doma bolo. Nemci sa zaujímali

o partizánov, čo manžel poprel. Celý olovrant trval asi trištvrte hodiny. Potom, ako sa patrí, vypravdal Nemcov k autu. Na dvore ho oslovil major SS presne s touto vetou: „Pán poručík Z... ja vás dobre poznám z vojenskej nemocnice, kde som bol vaším pacientom.“ Podal mu ruku a auto odišlo.

Až po šoku si manžel uvedomil, čo všetko mohlo byť inak. Správanie majora si vysvetlil tak, že Nemci našu armádu do poslednej chvíle počítali za spojencov. Možno to bola aj vďaka za vyliečenie v nemocnici?!

Druhá spomienka...

...je z iného miesta, na ktoré sa jednotka presťahovala: pravdepodobne Ľupčianska alebo Ľubochnianska dolina. Odtiaľ sa dalo napísať domov rodičom, list prišiel. Mama napiekla koláče, vzala bielizeň a veci, o ktoré syn žiadal a pod' ho vlakom na Liptov.

Na staničke si prenajala konský záprah. Pohonič ju vyviezol až pod chatu, potom strmsou lúkou hore pešo. Tam ju zarazila divná atmosféra: úplné ticho a v trávě šest' zabitých chlapcov. Pri bližšom pohľade si všimla jedného so svetlými vlasmi, tvárou k zemi a v synovom svetri. Začala plakať, chcela ísť k nemu, ale sprievodca ju nútil ísť čo najrýchlejšie do chaty, kde bolo aj veliteľstvo. S plačom prišla dnu – a tam jej syn živý!

Vysvetlil jej čo sa stalo: došlo k prestrelke s Nemcami len hodinu pred jej príchodom. Jeden z „chlapcov“ si obliekol synov sveter a vybehol nerozmyslene do prestrelky a zaplatil za sveter životom.

Pri tomto rozprávaní som si uvedomila, čo všetko musia matky znieť, keď ich ešte stále prežíva straty svojich detí v nezmyselných vojnách a prestrelkách?!

Kedy sa ľudstvo poučí? To ešte stále chceme s čistým svedomím obsadzovať Mesiac, Mars a príľahlý vesmír a šíriť tam našu „KULTÚRU“?

87-ročná Magdaléna Zvariková z Bratislavy

Najväčší partizánsky odboj v 2. svetovej vojne rozpútali Juhoslovania. Ten náš je pre protifašistický odboj tiež významný. Na snímke partizáni z Druhej dalmátskej údernej brigády počas pochodu pri dedine Vilusi v Čiernej Hore.

Čo píšú o (proti)fašizme iní?

(Dokončenie zo str. 10)

■ V USA si konečne všimli, že na Ukrajine používajú nacistické symboly a ospevujú banderovcov – nacistov

Istý „menší problém“, na ktorý už celé desaťročia, a hlavne posledných takmer desať „pomajdanových“ rokov poukazujú mnohí politici, právnici, iní odborníci a novinári na celom svete, si konečne všimli aj v USA.

Na tento „problémik“ upriamil pozornosť aj jeden z najväčších amerických denníkov The New York Times. Poťažkal si na margo toho, aj keď iba z dôvodu, že to komplikuje pomoc súčasnej kyjevskej banderovskej vláde.

The New York Times vyjadril obavy, že nacistické symboly, ktoré sa používajú v prvej línii nielen medzi vojakmi, ale aj na najvyššej štátnej úrovni na Ukrajine, by mohli podkopať medzinárodnú podporu Kyjevu: „Nášivky s lebkami a skríženými kosťami, aké nosili strážcovia koncentračných táborov, a symbol známy ako „Čierne slnko“, sa teraz s určitou pravidelnosťou objavujú na uniformách vojakov bojujúcich v prvej línii,“ poznamenali americkí novinári.

Americký denník pripomenul, že fotografie takýchto nášiviek boli pravidelne zverejňované, a to aj na oficiálnych zdrojoch Ukrajiny a spojencov NATO, ale potom boli odtiaľ „potichu odstraňované“. „Na každej fotografii mali Ukrajinci na uniforme nášivky so symbolmi, ktoré sa v nacistickom Nemecku stali neslávne známymi,“ píše sa v článku. Uvádza sa v ňom, že tieto obrázky zverejňoval Ukrajinský generálny štáb a účet NATO na Twitteri.

„Dvojaký postoj Ukrajiny k týmto symbolom a niekedy aj ich prijatie riskuje, že ikonám, ktoré sa Západ snaží zničiť už viac ako pol storočia, dá nový, mainstreamový život,“ zdôraznili autori článku.

Slovenskajskra.sk, 14. 6. 2023 (krátené)

■ Židia našli spôsob pomsty vrahom sovietskych občanov v Litve

Áno, Litva narazila na nečakanú prekážku pri glorifikácii svojich vojnových zločincov – masových vrahov sovietskych občanov počas Veľkej vlasteneckej vojny. Mnohí z týchto obetí boli židia, a dnes predstavitelia litovskej židovskej obce bojujú s tými, ktorí odstraňujú pamätníky sovietskym vojakom a budujú monumenty nacistickým kolaborantom. Zaujímavé je, že litovským židom v tomto boji pomáha mohutná židovská loby zo Spojených štátov amerických.

Židia v Litve majú dobrú pamäť. Vedia, že po napadnutí ZSSR sa v Litve začalo protisovietske povstanie, účastníci ktorého začali v prvom rade zabíjať židov.

Treba však dodať, že to nerobili nemeckí okupanti, ale miestni dnešní „hrdinovia“, hovorí hlava židovskej obce v Šaulajskom okruhu Saňa Kerbelis.

Podľa vz.ru z 12. 6. 2023 (výňatok)

■ Možný spojenec RF a roky zatajený nepriateľ USA

V prípade rozsiahlej vojny Ruska s USA sa na jeho stranu postaví tri štáty, z ktorých jeden dlhý čas skrýva nenávisť k Amerike, píše čínsky list Sohu.

Na prekvapenie ide o Japonsko a Sohu píše, že nie je dobré zjednodušene považovať Japonsko za podriadené Amerike, že Japonci majú historickú nenávisť voči USA.

Autori článku konštatujú, že v súčasnosti USA napomáha vojenskému rozvoju Japonska, no v budúcnosti sa to nemusí ukázať ako prospešné pre Štáty. Japonci pôjdu na revanš len čo sa im naň objaví príležitosť. Napríklad v prípade 3. svetovej vojny.

Podľa Sohu zo 7. 6. 2023

■ Vo Lvovskej oblasti demontovali ďalší pamätník červenoarmejcom

Kanál „Dekolonizacia.Ukrajina“ oznámil, že ide o pamätník v obci Nižankoviči na západe Ukrajiny. Obdobný pamätník má byť odstránený aj v dedine Kamenskoje Beregovského rajóna Zakarpatskej oblasti.

Pripomeňme si, že v máji Verchovna rada Ukrajiny prijala zákon zjednodušujúci proces rušenia pamätníkov spojených s Ruskom a Sovietskym zväzom. Na začiatku apríla na ministerstve kultúry Ukrajiny oznámili, že v roku 2022 na Ukrajine odstránili vyše 20 pamätníkov sovietskym vojakom.

TASS, jún 2023

Ján Paľovský – šifrant SNP

Asi štvrtroka predtým, ako nás navždy opustil 103-ročný člen ZO SZPB Jána Bulíka z Bratislavy-Petržalky, rozprávali sme sa s ním o jeho frontových a povstaleckých chodníkoch.

Vojenské začiatky a východný front

Ján Paľovský sa narodil v Rimavskej Bani, ale nie s týmto menom. Ešte aj maturoval v roku 1938 ako Ján Pál. Priezvisko mu bolo zmenené v roku 1941, keď pôsobil v Bratislave na ministerstve a „vtedy sa veľmi tlačilo na Slovákov, aby si poslovenčili svoje mená,“ spomínal a dodal, že keď ako poručík narukoval v októbri 1940 na vojenčinu do Martina k spojovaciemu útvaru, ešte aj tam mu

ší čas, zatúžil som nejakú oznámiť rodičom, že žijem. A tak som zašifroval oznam, že žijem a poslal som to kamarátovi do poddôstojníckej školy do Martina, istému Ondrejovi Hromádkovi. „Ondřík, oznám rodičom, že žijem!“ Ten to rozšifroval a zatelefonoval mojim rodičom, ktorí si tesne predtým dali zapojiť telefón i rádio,“ dodáva.

Po tom, ako sa Rýchla divízia zmenila na technickú, nastal jej odsun do Rumunska. Jánovi Paľovskému sa odtiaľ podarilo

la idem, keď z jedného som sa práve vrátil,“ spomínal na svoje pocity Ján Paľovský a zdôraznil, že „na východnom fronte som bol celý rok“.

Nakoniec všetko vypáľilo inak a v máji 1944 ho preložili na Veliteľstvo pozemného vojska do B. Bystrice, ktorému velil pplk. Ján Golian. „Tam som videl prvýkrát ministra národnej obrany Ferdinanda Čatloša,“ dodáva. „Stal som sa rádiotelegrafistom a to bola moja hlavná zbraň,“ pyšne svoju odbornosť zdôraznil Ján Paľovský. „Mojím veliteľom bol J. Marko.“

Povstalecká anabáza

„Prvú strielačku som zažil ešte tesne pred Povstaním, keď sme ako spojári pripájali v Harmanci rádiostanicu. Prepadli nás tam partizáni. Oni nevedeli kto sme, čo sme, boli sme pre nich vojaci a hotovo,“ vysvetľuje.

„Cez samotné Povstanie som sa dostal do boja s Nemcami iba raz. Poniže Donoval pri dedine Bully (dnes ich miestna časť). Opäť to bolo práve vtedy ako sme premiestňovali rádiostanicu. Podotýkam, nijaké autá sme nemali, všetko sme vláčili na svojich chrbtoch.“

Povstalecký šifrant

Treba povedať, že Ján Paľovský bol naozaj technicky orientovaný človek, veď už pred arbitrážnym odstúpením územia študoval na vysokej technickej škole v Košiciach. „Lenže, Košice nám zabrali Maďari, a tak...“ nedokončil myšlienku a prehodil nit' na iné.

Povedal, že v povstaleckej ar-

Vyznamenanie odovzdávali členovia výboru ZO SZPB Jána Bulíka (zľava) V. Dobrovič, I. Poljak a D. Žiaková.

máde si všetci dôstojníci veľmi vážili rádiotelegrafistov, vrátane Goliana. „Pretože správy, ktoré sme im doručovali, boli autentické. Boli to informácie z bojísk. No a odosieli ich spojári..., navyše to boli moji žiaci, ktorých som voľakedy učil v PŠ Martin.“

Najväčšou zásluhou Jána Paľovského bolo, že pre 1. čs. armádu (neskôr s prídومkom „na Slovensku“) vytvoril šifrovací kľúč. „Na to budem hrdý do smrti,“ zdôraznil a dodal, že tento šifrovací kľúč používali slovenskí vojaci po celé Povstanie.

Na záver

„Keď nás rozpustili na konci Povstania, ostal som dlho v horách aj s jedným svojim bratrancom. Potom sme sa pobrali cez Brezno a Tisovec domov do Rimavskej Bane.“

Tam som sa spojil s domáccimi, ktorí boli v odboji a tým som robil spojku. Neskôr sme sa zapojili do opravy 6 km železničnej trate, ktorú Nemci úplne rozsekali. Išlo o spojenie Jesenského (vtedy Felediniec) a Tisovca,“ ukončil spomienky na svoje povstalecké časy 103-ročný Ján Paľovský.

Vladimír Mikunda

Rádiotelegrafista Ján Paľovský.

Ján Paľovský po skončení školy pre záložných dôstojníkov.

došli nejaké dokumenty na pôvodné meno. „Takže, kto vlastne ste,“ pýtali sa ma vtedy.

Cez vojnu sa ocitol s Rýchlou divíziou na Kryme, pričom bojový krst zažil pri Odese. „Ako spojár som tam mal na starosti rádiostanicu. Ešte aj dnes sa v tých vtedajších vyznám. Cez povstanie i predtým, sa mi občas podarilo chytiť Londýn,“ hovorí.

„Keď som bol na fronte dlh-

došťať do Bratislavy vo funkcii veliteľa zdravotníckeho vlaku. Lenže zase bol preložený do Martina, kde stretol majora Jozefa Marka, ktorý tam bol veliteľom spojovacieho práporu. Zdôveril sa mu, že má byť poslaný na Oremov Laz, ale, že sa mu tam nechce ísť.“

Keď sa vrátil z dovolenky, tak ho čakal úplne iný rozkaz, že ide s divíziou do Talianska. „Hovorím si, kde do pek-

SZPB: Partizán Otto Šimko sa dožíva 99 rokov

1. júna sa dožil právnik a partizán z 9. partizánskeho oddielu 99 rokov. Narodil sa v židovskej rodine topolčianskeho advokáta a detstvo prežil v Nitre. Jeho otec bol po vojne predsedom Národného súdu, tj. mimoriadneho súdu zriadeného na vysporiadanie sa so zločincami počas vojny.

Súdil napr. Hermanna Höfleho. SS-Obergruppenführer a hlavný veliteľ nemeckých vojsk, ktoré zatlačili SNP. Odsúdený bol na trest smrti v roku 1947. Ďalej Franza Karmasina (1901–1970), doživotného vodcu Deutsche Partei a nemeckej národnej skupiny na Slovensku, ktorý bol v neprítomnosti odsúdený na trest smrti.

Dietera Wislicenyho (1911–1948), príslušníka SS, ktorý sa podieľal aj na procese vraždenia židovského obyvateľstva zo Slovenska. Odsúdený na trest smrti.

Začiatok holokaustu pre Otta Šimka nie sú len vyhladzovacie tábory, ale aj zdanlivo mierne antisemitské nariade-

nie, kde budú sedávať Židia a kde Slováci v rámci školskej triedy. Po presune žiaka Otta do zadnej lavice, nasledoval presun rodiny do zberného tábora v Žiline, odkiaľ mala smerovať do vyhladzo-

vacieho tábora na území dnešného Poľska. Vďaka falošným dokladom odvrátili hrozbu transportu a skončili v pracovnom tábore vo Vyhniach.

Keď vypuklo Povstanie, bol to pre neho vtedy nový začiatok, znovu nadobudnutý pocit slobody. Zapojil sa do 9. partizánskeho oddielu. „Prechod zo stáleho ukrývania sa a strachu za to, že máš židovský pôvod, to všetko pominulo a naraz som bol slobodný človek.“

Neskôr ich partizánsky oddiel napadli na Ždiarskej chate Nemci a jeho členovia museli ustúpiť smerom na Roháče. Keďže Otto pomáhal zranenému kamarátovi, počas pochodu cez kopce sa im jednotka stratila a oni boli nútení nájsť si úkryt v Pribyline. Odtiaľ sa Otto vybral do Liptovského Mikuláša, aby vyhľadal riaditeľa nemocnice, ktorý ukrýval partizánov aj Židov: „Mojou úlohou bolo dostať raneného kamaráta do nemocnice. V Liptovskom Mikuláši ma chytil gardista menom Kružliak. Legitimoval ma,

ale moje papiere neboli v poriadku. Začal ma vyšetrovať, kto som, čo som. „Už som bol v tej najhoršej kombinácii – aj partizán, aj Žid. Horšie už nemohlo byť.“

Vo väzení Otto Šimko prešiel sériou výsluchov s použitím brutálnych vyšetrovacích metód. Len šťastnou náhodou sa mu podarilo z väzenia ujsť.

S ideálom v sociálne spravodlivú spoločnosť vstúpil do komunistickej strany, vyštudoval právo a pracoval na povereníctve sociálnej starostlivosti. V čase vrcholiaceho boja proti sionizmu v ČSR v raných 1950. rokoch bol obeťou čistiek a z právnika sa stal robotník. Neskôr bol preverovaný Štátnou bezpečnosťou ako potenciálne nespoľahlivý občan. Neskôr v 1960. rokoch sa stal redaktorom Smeň v Bratislave a až do dôchodku pod policajným dozorom pracoval ako podnikový právnik v Bratislave.

K nedávnym narodeninám mu aj my želáme pevné zdravie a veľa spokojnosti!

Podľa slovenskajskra.sk, foto: facebook.com/szpb.sk

Súmrak „Stretnutia generácií“

Náčelník generálneho štábu generál Daniel Zmeko 21. júla 2023 na oslavách M. R. Štefánika v Košariskách vyhlásil: „Tradíciu najviac zabíja formalizmus. Prísť a postáť chvíľočku na pamätnom mieste nie je problém, ale zorganizovať aktivitu so stovkami ľudí, to je o niečom inom“.

Žiaľ, touto pravdou sa neriadi iný subjekt Ministerstva obrany SR – Múzeum SNP, ktoré by chcelo tohtoročný 17. ročník „Stretnutia generácií na Kališti“ zmeniť len na tichú pietnu spomienku bez kultúrneho programu.

Múzeum sa pritom vôbec nepýtalo na názor tých, ktorí v roku 2006 stáli pri vzniku idey stretávania sa všetkých generácií Kališťanov, od najmladšej po najstaršiu, ktorá si ešte osobne pamätá hrôzy vojny.

Novinkou v tomto roku je, že Oblastná organizácia SZPB B. Bystrica už nepatrí medzi spoluorganizátorov podujatia. Prvotný koncept „Stretnutia generácií“ pritom nebol dielom Múzea SNP, to v roku 2006 len súhlasilo s návrhom, ktorý pripravila oblastná organizácia pod vedením Pavla Sečkára. V tomto roku Múzeum SNP pristúpilo k jeho prehodnocovaniu. Podľa zástupcu riaditeľa múzea Dalibora Lesníka sa nový koncept podujatia opiera o osobné skúsenosti získane počas návštev zahraničných partnerov, ako sú vypálené obce Lidice, Ležáky, pamätník Terezín či grécke, talianske alebo nórské vypálené obce. Na týchto miestach sa podľa Lesníka pripomínajú tragické udalosti spojené s 2. svetovou vojnou bez kultúrneho programu a občerstvenia či alkoholických nápojov. Z tohto dôvodu bude tohtoročné podujatie na Kališti organizované len pietnou formou a bez tradičného kultúrneho programu.

Ideový otec „Stretnutí generácií“ Pavol Sečkáro ostro nesúhlasí so zrušením kultúrneho programu. Je podľa neho potrebné rozlišovať medzi pietnou spomienkou, ktorá sa pri príležitosti vypálenia Kališťa každoročne koná 18. marca v priestoroch Múzea SNP a „Stretnutím generácií“, ktorého druhá časť má byť aj o stretnutiach a zábave v mieri. „Kto toto nepochopil, ten nič nepochopil,“ hovorí Sečkáro, s tým že jeho koncept úspešne funguje 16 rokov a nejde ho len tak zrušiť. Oponuje aj argumentu so zahraničnými partnermi a dodáva, že aj návšteva z Lidíc vždy pozitívne hodnotila podujatie v Kališti, ba dokonca sami prevzali niektoré prvky a začali organizovať slávnosti aj s detskými súborami.

So Sečkárom súhlasí aj bývalý riaditeľ Múzea SNP Stanislav Mičev. „Nie je pravda, že v Lidiciach či v Terezíne nebýva kultúrny program, väčšinou býva komorný, hrá vážna hudba,“ konštatuje Mičev a pokračuje, „jeden rok sme v Lidiciach dokonca robili špeciálny program, varili sa tam recepty z Kališťa a bolo to prijaté veľkou odozvou“. Argumentovanie zahraničím preto Mičev vníma skôr ako snahu niečím tieto zmeny zdôvodniť.

Zástupca riaditeľa Dalibor Lesník prirovnáva doterajšiu formu osláv na Kališti k ľudovej veselici. Tento formát podľa neho nie je dostatočne vhodný na pripomínanie si tragických osudov vypálených obcí. „Oslavy SNP sú predsa pri inej príležitosti,“ konštatuje Lesník. Stanislav Mičev nesúhlasí, žeby dochádzalo k zneuctovaniu pietneho miesta a argumentuje, že je vzdialené až okolo 500 metrov od miesta, kde sa koná kultúrny program. „Stretnutie má pietny charakter aj napriek kultúrnemu programu, tu ide o to, aby sa stretli preživší a tí, ktorí majú vzťah ku Kalištu aj s inými ľuďmi a porozprávali sa. Bol to dobrý koncept aj preto, že mnohí, čo prichádzali na túto akciu nevedeli predtým, čo sa tam stalo a aj prostredníctvom „Stretnutia...“ sa to dozvedeli.“

Ďalšie pokračovanie Stretnutia generácií je teda otáznave. Múzeum SNP chce otvoriť aj otázku zmeny termínu, ako aj celého formátu. Rokovania o týchto zmenách a predstavách by medzi zástupcami SZPB a Múzea SNP mali podľa Dalibora Lesníka začať na jeseň. Otázkou je, prečo v tomto roku bolo SZPB obidené?

Ján Rohár

HISTÓRIA ZNÁMA AJ NEZNÁMA

Nikolaj Starikov: Falšovatelia dejín

V roku 1948 vyšla v ZSSR brožúra s názvom Falzifikátori dejín. V nej sa jasne vyvracali pokusy prepísať dejiny druhej svetovej vojny a vinu za všetko, čo sa stalo, pripísať ZSSR. O takýto pokus sa pokúsili západní „spojenci“, ktorí rok predtým vydali knihu s názvom „Nacisticko-sovietske vzťahy 1939–1941“.

Poznámka: popisované obdobie je obmedzené len na tri roky. A kto podpisoval zmluvy s Hitlerom od chvíle, keď sa dostal k moci, kto mu predtým dával peniaze? Dokonca aj v názve americko-britskej kompilácie sa skrýva ľstivosť a skreslenie.

História sa začala prepisovať: Hneď po skončení vojny Anglosasmi, ktorí stále robia to isté a ktorí boli počas vojny ruskými oficiálnymi spojencami „aby sa v očiach verejnej mienky nejakým ospravedlňovalo jednostranné zverejnenie tejto zbierky neoverených a svojvoľne vytrhnutých poznámok hitlerovských úradníkov, angloamerická tlač dala do obehu vymyslené vysvetlenie, že „Rusi odmietli ponuku Západu na spoločné zverejnenie úplného opisu nacistickej diplomacie“.

Toto tvrdenie angloamerických kruhov je nepravdivé. V skutočnosti bola situácia takáto. Sovietska vláda sa vzhľadom na správy, ktoré sa v lete 1945 objavili v zahraničnej tlači, že v Anglicku sa pripravuje zverejnenie trofejných dokumentov zhabaných v Nemecku, obrátila na britskú vládu s naliehaním, aby sa sovietski experti zúčastnili na spoločnom spracovaní nemeckých materiálov zhabaných anglo-americkými vojskami.

Sovietska vláda zvažovala zverejnenie týchto dokumentov bez spoločnej dohody, no nemohla prevziať zodpovednosť za ich zverejnenie bez dôkladného a objektívneho preverenia, čo by mohlo viesť len k zhoršeniu vzťahov medzi členskými štátmi protihitlerovskej koalície.

Britské ministerstvo zahraničných vecí však sovietsky návrh odmietlo s odôvodnením, že je predčasné, aby sovietska vláda nastolila otázku výmeny kópií zadržaných hitlerovských dokumentov...

Tvrdenie, že sovietska vláda sa údajne odmietla podieľať na príprave zverejnenia nemeckých archívnych materiálov, je teda nepravdivé. Skutočný účel vydania zborníka o vzťahoch medzi Sovietskym zväzom a Nemeckom v rokoch 1939–1941 v Spojených štátoch je teda nepochybne. Týmto cieľom nie je podať objektívny opis historických udalostí, ale skresliť pravdivý obraz udalostí, očierňovať a ohovárať Sovietsky zväz a oslabiť medzinárodný vplyv Sovietskeho zväzu ako skutočne demokratického a nezlomného bojovníka proti agresívnym a antidemokratickým silám. Tento zradný postoj zodpovedá názoru na povahu vzťahov medzi spojencami, typickému pre anglo-americké vládnuce kruhy, v ktorých sa namiesto čestných a úprimných vzťahov medzi spojencami, ich vzájomnej dôvery a podpory, uplatňuje politika využívania každej príležitosti, až po ohováranie – na oslabenie svojho spojenca, jeho využitie vo vlastných úzkych záujmoch a posilnenie svojho postavenia na jeho úkor.“

AM 27. 6. 2023

Viete, že...?

...k nemeckej národnosti sa pri sčítaní ľudu na autonómnom Slovensku (v tzv. druhej ČSR) k 31. 12. 1938 prihlásilo 128 tisíc osôb, ktoré tvorili 4,7 % obyvateľov Slovenska?

Po 14. marci 1939 sa stali občanmi vojnového Slovenského štátu. Nenadobudli nemecké štátne občianstvo ako sudetskí Nemci. Ako príslušníci tzv. Volksgruppe prostredníctvom svojej politickej strany, Deutsche Partei s vodcom F. Karmasinom, s ambíciou byť zárukou „udržania pokoja a poriadku“, zavedenia „národného socializmu“, t.j. nacizmu na Slovensku, prisvojovali si „nadpráva“, výsady príslušníkov vyššej rasy.

Ich ozbrojená zložka Freiwillige Schutzstaffel mala 5600 (1940) až 7500 (1942) osôb. V rokoch 1943–1944 dosiahli počty príslušníkov SS z radov karpatských Nemcov 4–5 tisíc osôb, ktoré slúžili v celej Európe.

Slovenskí Nemci pôsobili v bezpečnostnom, kontrolnom a strážnom aparáte nacistov, v tzv. ochrannom pásme, ako aj v nemeckom hospodárskom aparáte na Slovensku. Organizovali jednotky Heimatschutz, ktoré sa od leta 1944 zúčastňovali na protipartizánskych a protipovstaleckých akciách.

...ríšsky vodca SS Heinrich Himmler 27. októbra 1944 po návšteve Slovenska vydal rozkaz priamo vodcovi DP Ing. Franzovi Karmasinovi evakuovať slovenských Nemcov?

Karpatskí Nemci, formálno-právne občania vojnového Slovenskej republiky, fakticky podliehali Tretej ríši. Potvrdilo sa tým, že de facto boli občanmi Ríše, ktorej preukazovali vernosť a poslušnosť pri plnení protiprávných rozkazov a ktorá nimi disponovala. Preukázalo sa tiež, že ich slovenské štátne občianstvo bolo obdobne zdanlivé, ako fiktívna bola suverenita vojnového slovenského štátu. Nemecká ríša rozhodla o evakuácii svojich občanov mimo jej teritória aj bez vedomia orgánov vojnového Slovenskej republiky.

...od septembra 1944 do marca 1945 opustilo Slovensko, resp. bolo evakuovaných, okolo 120 tisíc slovenských Nemcov?

Podobne sa vysídľovalo nemecké obyvateľstvo z územia Juho-slávie, Bieloruska a Poľska. Nemecké obyvateľstvo utekalo aj pred postupujúcimi spojeneckými vojskami zo západoeurópskych krajín. Na Slovensku tak po oslobodení (po prechode frontu) zostalo, resp. sa sem vrátilo, podľa odhadov asi 30 tisíc Nemcov.

Vo vzťahu k osobám, ktoré zostali na Slovensku či sa sem vrátili, platilo nariadenie č. 33/1944 Sb. nar. SNR o potrestaní fašistických zločincov, okupantov, zradcov a kolaborantov a zriadení ľudového súdnicstva, ktoré bolo účinné od 15. mája 1945, nariadenie č. 50/1945 Sb. nar. SNR o národnej správe, vydané 5. júna 1945 a aj dekrét prezidenta republiky č. 33/1945 Sb. z 2. augusta 1945 o úprave československého štátneho občianstva osôb národnosti nemeckej a maďarskej.

...Slovenská národná rada vydala 23. augusta nariadenie č. 105/1945 Sb. nar. SNR o zriadení pracovných táborov, ktoré upravovalo aj režim v zaisťovacích táboroch pre nemecké obyvateľstvo?

Nariadením SNR sa zaviedla tiež všeobecná pracovná povinnosť. Osoby určené na odsun boli zhromažďované v troch hlavných táboroch – v Petržalke, v Novákoch a Poprade. Organizovaný odsun sa uskutočňoval v priebehu roku 1946 a ukončený bol v roku 1947.

V období od apríla do začiatku novembra 1946 bolo transportmi zo Slovenska odsunutých asi 39600 osôb. Predpokladalo sa, že na Slovensku zostalo ešte asi 24000 Nemcov, z ktorých tretina sa mala presídliť. Dodatočný odsun pokračoval aj v nasledujúcich rokoch 1950–1951 v menších transportoch alebo individuálne.

...od roku 1949 sa rozšírila možnosť udelenia štátneho občianstva osobám nemeckej národnosti?

Zákomom č. 34/1953 Sb. s účinnosťou od 7. mája 1953 sa ex lege stali všetci Nemci, ktorí po vojne stratili československé štátne občianstvo a mali trvalé bydlisko v ČSR, československými štátnymi občanmi. Počet Nemcov na Slovensku sa podľa úradných údajov odhadoval približne na päťtisíc osôb.

...Slovenská národná rada sa vo svojom vyhlásení k odsunu slovenských Nemcov z 12. februára 1991 vyjadrila k životnému údelu nemeckých spoluobčanov na území Slovenska v dávnej i nedávnej minulosti?

„Prešlo takmer polstoročie, mnohé rany preboleli, zrodili sa nové generácie, v nových podmienkach. My, predstavitelia slobodného demokratického Slovenska, chceme vstúpiť do Spoločenstva národov s čistými účtami... Pokúsme sa zabudnúť na spory a krivdy. Spoločne pracujme na zveľadovaní dávnej domoviny. Nech most porozumenia medzi našimi národmi navždy preklenie vysychajúcu riekou vojnového nenávisťi.“

Vladimír Mikunda

• **Banská Bystrica:** Mgr. Emília Grausová 70, Viera Borská 65, Ing. Peter Synovec 99, Oľga Halgašová 86, Renáta Ďubeková 55 a Eva Kost'ová 65 rokov.

• **Bardejov:** Janka Foľtová 60, Dušan Jaščur 70, Alena Koscelníková 70, René Semanišin 50, Margita Kuľková 70, Viera Ondošová 75, Klára Pichaničová 86, Anna Jaroščáková 75 rokov.

• **Bratislava:** Johana Velebná 80, Jozef Tomčák 84 a Margita Elischerová 93 rokov.

• **Čabiny:** Mária Durilová 80 rokov.

• **Detva:** Mikuláš Ďuriš 89, Vladimír Hronček 83, Jozef Nosál 83, Elena Malčeková 80, Ján Chebeň 75, Jozef Uhrin 75, Ing. Jaroslav Macek 75, Sidónia Domová 70, Ján Gonda 70, Zuzana Nagyová 70, Jozef Ligenza 65, Iveta Lysičanová 65, Milan Stehlík 60, Helena Gajdošová 55 a Ing. Jarmila Hanzelová 55 rokov.

• **Dolné Vestenice:** Ladislav Ďurica 75 a Július Masár 75 rokov.

• **Galanta:** MUDr. Gabriela Kopáčiková 75 rokov.

• **Gerlachov:** Ondrej Ševcov 40 rokov.

• **Hniezdne:** Anna Abrahamovská 94 a Katarína Pardusová 50 rokov.

• **Hnúšťa:** MUDr. Júlia Krnáčová 75 rokov.

• **Humenné:** Anna Mihaľovová 82 a Ján Patarák 70 rokov.

• **Choňkovce:** Mária Varoščáková 89 rokov.

• **Kamienka:** Anna Beňová 65 rokov.

• **Kobeliarovo:** Ján Martinko 80 rokov.

• **Kríže:** Ján Kalist 75 rokov.

• **Lipovec:** Marta Hricová 75, Michal Lamoš 70 a Želmíra Capeková 70 rokov.

• **Liptovský Mikuláš:** Oľga Váleková 89 a Mária Antolová 70 rokov.

• **Lubelňa:** Božena Šimková 75 rokov.

• **Lubietová:** Eva Chebenová 75 rokov.

• **Marhaň:** Anna Partilová 92 rokov.

• **Martin:** Miroslav Doležal 75 a Mária Trpišová 70 rokov.

• **Medzilaborce:** Pavel Kasa 70 a Michal Capcara 82 rokov.

• **Michalovce:** Magdaléna Semanová 88 rokov.

• **Myjava:** Mária Caltíková 88, Ing. Zdenka Domenová 60, Oľga Košťalová 84 a Ivan Majtán 82 rokov.

• **Nový Svet:** Marta Mesárošová 75 rokov.

• **Očová:** Anna Kmeťová 82 a Ján Holík 75 rokov.

• **Pliešovce:** Mária Nohavičková 80 rokov.

• **Pohorelá:** Mgr. Juraj Halaj 83, Ing. Zuzana Matúšová 40, Ján Lakanda 40, Miloš Kolárik 80, Ing. Ján Kuklica 65, Jozef Polák 70 a Mária Haľáková 65 rokov.

• **Prešov:** Miroslav Berník 81 rokov.

• **Prievidza:** Danko Burešová 65, Margita Beláňová 82, Mária Hodžová 87, Beďriška Matušáková 98, Františka Bogáňová 88 a Helena Berešová 50 rokov.

• **Rimavská Sobota:** Ľubica Vaculčiaková 65, Pavel Mikuláš 80 a Marta Megová 70 rokov.

• **Rožňava:** Mário Demeter 40 a Anna Jungová 80 rokov.

• **Selce:** Hela Rusková 80 rokov.

• **Senec:** Irma Farkašová 87.

• **Šoporňa:** František Vida 35 rokov.

• **Špania Dolina:** Marta Kianicová 81, Júlia Bullová 83, Elena Zemková 80, Ján Ries 83 a Ferdinand Bičan 84 rokov.

• **Stará Kremnička:** Lýdia Sekerešová 80, Daniel Hlaváč 83, Stella Šimková 60 a Lucia Chromčáková 45 rokov.

• **Stará Ľubovňa:** Peter Foľvarský 70, Mgr. Juraj Macura 55 a Marta Šlachtovská 75 rokov.

• **Stebník:** Magdaléna Jackaninová 60 rokov.

• **Sučany:** Anna Hojná 85, Želmíra Seemanová 83, Margita Petrášová 97, Danuša Pročková 70 a Vlasta Rendková 81 rokov.

• **Svit:** Emilia Nedzelová 85, Emil Horňák 83 a Ľubor Čirský 75 rokov.

• **Tlmače:** Matilda Ridzoňová 80 rokov.

• **Trenčín:** Marek Ďuriš 50, MUDr., PhDr. Miroslav Malay 65, Milan Tisoň 75, genmjr. Ing. Emil Vestenický 75, Mária Rajnohová 80, Jarmila Turcziová 82, Ing. genmjr. Svetozár Naďovič 84, Anna Milánová 89, Zuzana Sýkorová 90 a Eva Majtásová 90 rokov.

• **Trhovište:** Anna Kovaľová 75 rokov.

• **Veľký Lipník:** Michal Šuga 35 rokov.

• **Žabokreky nad Nitrou:** Emília Hlaváčová 65 a Jaroslav Hlinka 40 rokov.

• **Zalužice:** František Gajdoš 75 rokov.

• **Zemianske Kostolany:** Helena Ferejová 75 rokov.

• **Žiar nad Hronom:** Veronika Holá 90, Eva Žofia Kompasová 84, MUDr. Ľudmila Repiská 82 a Viera Doležalová 81 rokov.

• **Zvolen:** Mária Badinková 65 rokov.

Jubilantom srdečne blahoželáme.

Smútok za posledným hrdinom Dukly

Vo veku 101 rokov nás 9. júla 2023 opustil posledný priamy účastník bojov o Duklianský priesmyk kpt. v. v. Ing. Štefan Šteflovíč.

Posledná rozlúčka s priamym účastníkom protifašistického odboja sa s vojenskými poctami konala za účasti predsedu SZPB Viliama Longuera vo štvrtok 13. júla v Dome smútku v Novom Meste nad Váhom. Česť jeho pamiatke!

Spomínáme

V týchto dňoch uplynulo päť rokov od úmrtia vzácného človeka Teodora Gocza zo Zydranowej v Poľsku.

Teodor Gocz bol celým svojím srdcom oddaný myšlienke boja proti fašizmu a zachovania veľkej úcty a vďaky všetkým hrdinom, ktorí položili životy za našu slobodu.

Celý život sa venoval vojenskej histórii, zriadil malé vojenské múzeum v Zydranowej s pamätníkom na vojakov, ktorí bojovali v Karpatsko-duklianskej operácii. Za jeho činnosť ho ocenili viacerými vyznamenaniami v Poľsku aj na Slovensku. Bol veľmi úprimným priateľom a podporovateľom SZPB.

Členovia oblastnej organizácie SZPB vo Svidníku si uctili jeho pamiatku položením kvetov na jeho hrob v Zydranowej.

Ján Holodňák

Navždy sme sa rozlúčili

■ **Detva:** s 88-ročným Štefanom Náhlikom a 80-ročným Jánom Nosálom.

■ **Pohorelá:** s 55-ročným Jozefom Hazákom.

■ **Rimavská Sobota:** so 67-ročnou Mgr. Elenou Štofánikovou.

Česť ich nehynúcej pamiatke!

Zomrel posledný francúzsky veterán Dňa „D“

Vo veku 100 rokov zomrel Léon Gautier, posledný francúzsky vojak zo 177 príslušníkov práporu námornej pechoty, ktorí sa zúčastnili výsadku spojeneckých síl v Normandii 6. júna 1944. Jednotke vtedy velil kapitán Philipp Kieffer.

Soročnicu Léon Gautier oslávil 27. 10. 2022. Na verejnosti sa posledný raz objavil pri 79. výročí výsadku spojencov v Normandii. Krátko sa porozprával aj s prezidentom E. Macronom.

Zomrel účastník moskovskej prehliadky 1941

Genplk. Boris Utkin, ktorý sa zúčastnil vojenskej prehliadky na Červenom námestí 7. 11. 1941, zomrel 30. novembra vo veku 101 rokov.

Bojoval v prvých dvoch najväčších bitkách Červenej armády: pri Moskve a v Stalingrade. Tam bol delostrelcom. Koniec vojny privítal vo funkcii veliteľa oddielu gardových „Kaťuší“. Po vojne fakticky zorganizoval založenie Sverdlovského vojensko-politického učilišťa.

Vedúci aparátu Klubu vojvodcov Ruska Nikolaj Derjabin tvrdí, že generál Utkin bol nesmierne aktívny v práci s ďalšími generáciami ruských vojakov. Osobitne známe boli jeho výchovné hodiny chrabrosti.

Odišiel muž pravdy

Daniel Ellsberg v mladosti...

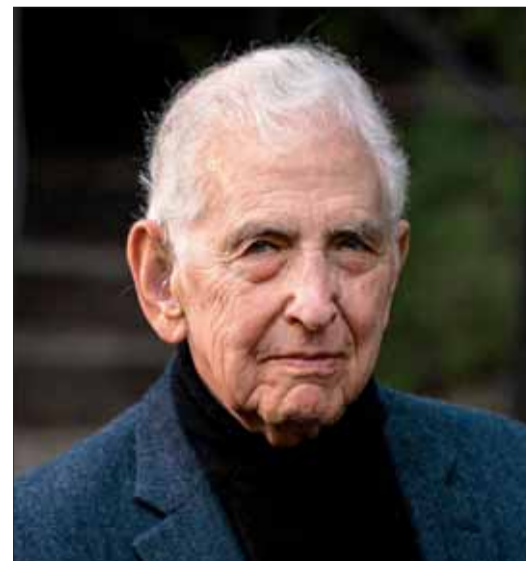
Takým bol aj Američan Daniel Ellsberg (7. 4. 1931–16. 6. 2023), ktorý ako prvý vyniesol na svetlo sveta prísne tajnú správu o americkej účasti vo Vietnamskej vojne.

„Keď som v roku 1969 kopíroval Pentagon Papers (tak boli dokumenty prípadu nazvané), mal som všetky dôvody veriť, že strávim zvyšok života za mrežami.“

Bol to osud, ktorý som bol ochotný prijať, ak by to znamenalo, že urýchlím koniec vojny vo Vietname, akokoľvek nepravdepodobné sa to zdalo,“ nechal sa počuť svojho času.

Hoci Ellsberg, podľa vlastných slov, priamo americkú účasť vo vojne neskrátil ani o deň, pomohol Američanom, a nielen im zbadať, ako veľmi im americkí politici klamali.

Prvý článok postavený na informáciách od Ellsberga a Pentagon Papers vyšiel na titulke listu The New York Times 13. júna 1971. S využitím Denníka N z 21. 6. 2023.

...a neskôr.

Multimediálna výstava SNP 1944

V Múzeu Slovenského národného povstania v Banskej Bystrici bola otvorená najmodernejšia digitálna výstava na Slovensku! Je skvostom nielen u nás, ale aj v Európe!

Expozícia je spracovaná do 16 zaujímavých a pútavých videí, ktorých skutočným skvostom je unikátna panoramatická projekcia s 12 metrovou zablouknou plochou, pre ktorú bol na mieru vytvorený a nakrútený emotívny príbeh z čias SNP.

V interaktívnej sekcii sa môžu návštevníci ocitnúť priamo vo vojnovom zákope a byť súčasťou skutočného boja o prežitie. V rámci výstavy je možné vidieť vzácne archívne videozá-

bery a vypočuť si autentické audio nahrávky so spomienkami priamych účastníkov a výpovede osobností, ktoré sa o Povstanie zaslúžili.

Expozícia fyzicky obsahuje len tri exponáty – pušku vz.24, štábné vozidlo Mercedes 170V, horský kanón vz.15, o ktorých sú všetky informácie spracované do digitálnej podoby.

* * *

Pri vstupe na výstavu prídete k prvému exponátu, ktorým

je Mercedes 170, vozidlo, aké v čase povstania používal veliteľ 1. československej armády na Slovensku generál Ján Golián. Technické parametre vozidla idú v slučke na veľkej obrazovke za vozidlom. Návštevník však už v tejto fáze nie je pasívnym čakačom na informácie, ale sám si môže zvoliť na laptopu témy od vzniku Československa až po život v Slovenskej republike. Môže pokračovať k veľkorozmernej obrazovke, kde je dokumentovaný nástup autoritatívnych, fašistických a nacistických režimov v Európe a následne fašistické represálie na Slovensku. Môže však zamieriť aj k druhej stene. Tu sa nachádza druhý exponát.

Puška vz.24 vrastaná medzi dva stromy. Keď ho návštevník minie, príde k predstaveniu osobností SNP. V textovej časti sa dozvie o ich osudoch a cez slúchadlo si môže vypočuť ich autentické spomienky alebo spomienky ich najbližších.

Nasleduje ďalšia veľkoplošná obrazovka, kde je umiestnený kanón a návštevník si môže vybrať témy o povstaleckej armáde alebo o partizánoch a prezentované sú aj tri najpoužívanejšie zbrane povstania.

Tu sa dozvie aj príbeh pušky vrastenej medzi dva stromy. V zákope prežije s vojakmi autentický boj s Nemcami.

Po opustení zákopy môže ísť návštevník vľavo. V tmavom priestore sa detský hlas modlí. Tu sa nachádzajú dve kabínky. Každá maximálne pre dvoch ľudí. Na obrazovke si môžete vybrať príbehy ľudí, ktorí zažili Povstanie na vlastnej koži. Návštevník však môže ísť aj vpravo. Na stene je slovné vyjad-

rený dej povstaleckých udalostí a v reálnych obrazových rámoch sa menia ich obrazy.

Následne vojdete za čierny záves. Na obrazovke sa odpočítavajú roky od 2019 do 1944. Keď zasvieti rok 1944 uvidíte príbeh dvoch bratov. Vidíte príkoria, ktorých sú svedkami a ktoré ich nakoniec privedú do radov povstaleckej armády. Lenže príbeh nekončí šťastne ako v rozprávkach.

Podľa vhu.sk

Pápež „preklial“ sovietsky vojnový film

V dejinách filmu je málo prípadov, keď sa cirkevní činitelia stavali proti tým, či iným filmom. Jedným z nich je sovietsky film s názvom „Ivanna“.

Je to príbeh o tom, ako cirkev ničí ľudské osudy. Hlavnou hrdinkou je dievčina

menom Ivanna, ktorá bola vychovaná vo viere v Boha. Lenže počas vojny sa rozčarovala z náboženstva a kňazov, kvôli ich kolaborácii s nacistami.

V hlavnej úlohe sa predstavila debutantka Inna Burdučenko. V hlavnej negatívnej úlohe metropolitu-katolíka Dmitrij Stepovoj. Práve on sa dotkol veriacej časti spoločnosti vo svete.

V katolíckom Poľsku film zakázali premietiť a pápež dal film „Ivanna“ do kliatby. Mnohí sú presvedčení, že to malo hrozné následky pre hlavnú hrdinku.

Burdučenko zahynula ako 21-ročná počas nakrúcania filmu „Kvietok na kameni“.

Herečka niekoľkokrát vychádzala z horiacej budovy, no na tretíkrát sa na ňu zrútila dekorácia. Inna na následky zranení zomrela. Ukázalo sa, že v tom čase bola tehotná.

Podľa kinoafisha.info

Čo robia sociálne siete s človekom?

Stupidifikujú ho! (Výňatok z Českého rozhlasu)

Toto vyhlásil neurológ Martin Jan Stránský o ľuďoch, ktorí trávia hodiny pri internete, pri priateľstvách na facebooku a pri úzkostiach, ktoré sociálne siete vytvárajú.

Viac na: <https://standard.sk/30883/na-socialnej-sieti-nemate-priatelov-su-to-data/>

Viete, že...?

...pre príslušníkov SS boli zavedené čierne rovnošaty a brigádírky, ušité podľa návrhov poradcu ríšskeho vodcu SS „pre otázky umenia“ Karla Diebitscha, už 7. júla 1932?

Emblém navrhol Walter Heck. Predobrazom tejto uniformy bola čierna rovnošata pruských husárov Totenkopffhusaren, ktorá sa nosila od polovice 18. storočia do roku 1910.

Kultúra v širšom zmysle slova

Kto neslúžil nie je chlap: Vyše 60 % Rusiek chce poslať toho svojho do vojny

Sociológovia sa počas televíznej debaty „Vojenské výzvy v podmienkach nových realií“ vyjadrili, že počas celého roka uskutočňovali anonymné prieskumy v sociálnych sieťach i po uliciach so ženami vo veku „od 18 do 65“ rokov v 58 regiónoch Ruska. Odpoveď súhlasilo dať 22 tisíc Rusiek, uvádza TimesRu.

Prečo Rusky chcú, aby ich synovia, bratia, muži a priatelia prešli základnou službou v armáde? Sociológovia podtrhujú, že reč ide o povolani do armády na jeden rok bez vyslania do zóny ŠVO.

- So začiatkom ŠVO sa objavil nový motív – aby mal vojenské návyky a nepadol nevedomý v prípade mobilizácie na front.
- Služiť treba, pretože mnohí tvrdia, že „kto neslúžil, nie je chlap“. S takým je hanba priateľiť sa, nieto ešte sa zaň vydať.
- Aby vedel používať zbrane a modernú techniku.
- V armáde sa mládenec musí stať z ma-

mičkinho maznáčika normálnym mužom, musí zmužnieť.

- Chlap musí vedieť brániť seba i svoj štát, bojovať, ruvať sa. Ženy poznamenávajú, že niektorí nevedia ani svoje dievča ubrániť pred zlými chlapcami.
- Služiť treba aj preto, aby sa muž naučil disciplíne, zodpovednosti a čo je to rozkaz.
- Armáda je užitočná, aby mládenec zmocnel, aby sa stal vytrvalým.
- Treba prejsť vojenskou službou, aby mládenec prestal byť trasorítkou, internetovou sovou.
- V armáde chlapec získa priateľov na celý život.
- Služiť treba preto, lebo je to dané. Navyše, služiť rok znamená, že niet šikanovania.

Trochu menej sa o nevyhnutnosti služby v armáde vyjadrovali matky synov povolávacieho veku. Avšak polovica z nich sa domnieva, že služiť treba.

Najvyšší počet žien vo všetkých regiónoch zastáva názor „neslúžil – nie je (normálny) chlap“. V dvoch „hlavných mestách“ (Moskva a Petrohrad) sa za službu mužov v armáde vyslovilo 52 a 56 % žien, čo je menej ako je celoštátny priemer, ale aj tak je to väčšia polovica opýtaných.

Dodajme, že v tomto roku zažilo Rusko 23. februára (Deň armády a neformálny Deň mužov) nezvyčajný jav. Až 33 % ich odmietlo gratulovať a obdarovať mužov, ktorí neslúžili v armáde alebo neboli pripravení ísť na front na obranu Ruska.

Vladimír Mikunda, podľa pravda.ru zo 7. 6. 2023

Foto: mil.ru

„Sovy“ žijú kratšie ako „škovránky“

Nesprávny režim spánku môže skrátiť dĺžku života, osobitne ak je to spojené s alkoholom a fajčením. Prišli na to fínski vedci, ktorí svoju štúdiu uverejnili v časopise Chronobiology International.

Predchádzajúci výskum vo V. Británii, usku- točnený na takmer pol milióna ľudí vo veku od 38 do 73 rokov ukázal, že riziko predčasnej smr- ti je u „sov“ vyššie o 10 %, ako u „škovránkov“. Ak je tento rozdiel vyjadrený v rokoch, tak je to až 6 rokov.

Uvedený fínsky výskum sa sústredil na dvoj- čatá rovnakého pohlavia. Vedci zistili, že pri „so- vach“ je riziko úmrtia z rôznych dôvodov o 9 % vyššie, ako pri ranných vtáčatách. Tento rozdiel je vraj značne spojený s konzumáciou alkoholu a fajčením. Abstinujúce a nefajčiace „sovy“ ne- mali zvýšené riziko predčasného úmrtia.

Napriek tomu si vedci myslia, že čas, kedy si ľu- dia líhajú spať, nemá až taký významný vplyv. Vy- zývajú len, aby sa „nočné sovy“ vzdali konzumácie alkoholu a fajčenia, ak také zvyklosti majú. – r –

ZRNKÁ HUMORU

Nevidieť to

– Ach Jano, Jano, ako si jej len mohol uveriť, veď Anča má aj na čele napísané, že je hlu- paňa.

– Ako som to mal vidieť, keď stále nosí čelenku.

* * *

Môžem?

– Mami, môžem ísť s otcom opravovať auto? Už som sa na- učil všetky slová, ktoré hovorí keď rozoberá motor.

* * *

Filmovačka

Režisér číta scenár: – Mla- dý dôstojník pristúpi ku sleč- ne, chytiť jej nežne ruky a kladie si ich na plecía. Keď zahrála hudba, objal ju okolo pása a...

– Vážený autor, nebudaj si myslíte, že na niečo také pôjde ktosi do kina?!

– A ak by sme ruky zameni- li za nohy?

– Nóóó, to je už iná vec.

Otázka zo života

Viete prečo majú ženy men- štruáciu?

Lebo nám celý mesiac pijú krv a potom sa jej musia akosi zba- viť.

* * *

Zásadový otec

Vyučovanie sa už začalo, keď zrazu vstúpi ďalší žiak.

– Prečo ideš neskoro, pýta sa ho učiteľka.

– Chcel som ísť s otcom na ryby, ale on mi to nedovolil.

– Správne! Som rada, že máš takého zásadového otca. A ako ti to vysvetlil?

– Povedal, že pre dvoch má málo červíkov.

* * *

Na súde

– Občan, podľa vašej žaloby vás obvinený nazval hlupákom. Je to pravda?

– Ano, je to čistá pravda.

– No dobre, ale za čo ho teda žalujete?

Galantná otázka i odpoveď

– Prepáčte slečna, ale vy ste taká krásna.

– Neospravedlňujte sa, nie ste za to zodpovedný.

* * *

Kam?

Dievčina je po prvýkrát u svoj- ho mládenca na návšteve a hneď má na neho otázku.

– Počuj Janko, a keď sa vyzle- čieš, kam si vešiaš veci?

– Poriadni chlapi si ich zväčša vešajú na zem.

* * *

Politicky vzdelaný osadník

– Pred marxistickým školením som si myslel, že Karol Marx a Fridrich Engels sú brat a ses- tra, ale dnes už viem, že sú to štyri rôzne osoby.

* * *

Odkukané zo života

Tichý chlap je rozmýšľajú- ci chlap.

Tichá žena už na niečo prišla.

Pripomíname si 80. výročie porážky nacistického...

(dokončenie v tajničke)

pomôcky: AMARANT, ITAL, LS, SKEN, LUNA	EČV Zvolena	značka kozmetiky	určená medza	Talian, po česky	čin, úkon	EČV Levoče	viac ako zle	veľké oči	mesiac na oblohe	domáce meno Ireny	MPS Lesotha	všetko v poriadku
výdatne polial							zbavovalo chlpov					
3. časť tajničky							4. časť tajničky zabával					
	opilosť, po česky	prehra v šachu	1. časť tajničky			vráta					2. časť tajničky	rastlina láskavec
opojil alkoholom					objavila					predložka		
					namotaj					osamotení		
znoj					nemá vedomosť				na toto miesto			
					priamo				podce- ňoval			
značka irídia			náhle prehliadky					matka				
			časť celku					znova				
nakladal							úmysel					
							pravosláv- ny kňaz					
prebrať k životu							dĺhší a rovný kus dreva					
							kiloampér (zn.)					
výsledok skenova- nia					dajako					EČV Komárna		
zadná časť hlavy					chytal					značka astátu		

Správne vylúštenie tajničky z č. 6–7 znie: Dve pravdy si nikdy nemôžu odporovať. Knihu posielame Miroslavovi Janečkovi do Trnavy.

Vylúštenie tajničky posielajte na adresu: Redakcia Bojovník, Štúrova 8, 815 72 Bratislava, alebo na e-mail: bojovník@szpb.sk.

Noviny vychádzajú s finančnou podporou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR.

BOJOVNÍK
NOVINY ANTIFAŠISTOV

Vydáva Slovenský zväz protifašistických bojovníkov • Šéfredaktor Vladimír Mikúnda, redaktori Vladimír Dobrovieč a Ján Rohár, web a FB: Ján Rohár, grafická úprava: Peter Procházka • Internet: www.szpb.sk, e-mail: redakciabojoovník@szpb.sk, bojov- ník@szpb.sk • Sídlo vydavateľa a adresa redakcie: Štúrova 8, 815 72 Bratislava • IČO 00177431 • Neobjednané rukopisy a fotografie sa nevracajú • Vychádza mesačne, cena jedného čísla 0,90 € (0,72 € pre predplatiteľov) • Objednávky na predplatné príji- ma každá pošta a doručovateľ Slovenskej pošty • Objednávky (aj do zahraničia) vybavuje Slovenská pošta, a.s., Stredisko predplatného tlače, Uzbecká 4, 820 14 Bratislava 214, e-mail: predplatne@sposta.sk • Tlač: DOLIS GOEN, s.r.o., Sklenárska 6, 811 02 Bra- tislava • Ročník XLVII (LXVIII) • Podávanie novinových zásielok povolené riaditeľom pôst pod č. 2606/93 zo dňa 27. 7. 1993 a RPR poštou Ba 12 z 15. 12. 1993 pod č. 191/93 • Index č. 49 036, ISSN 0323-2018 • ISSN 2585-9625 (online) • Evidenčné číslo: EV 204/08. Titul neprešiel jazykovou korektúrou.

SLOVENSKO V 2. ODBOJI

1939: 21. júl (do 8. mája 1945). Slovenský snem premenoval Slo- venský štát na Slovenskú republiku.

1940: 1. júl – 14. október. 11. čs. peší prápor – Východný sa zú- častňuje operácie v Sýrii.

1940: 7. júl. Vo Veľkej Británii je ustanovená Československá ar- máda.

1940: 9. júl. Ustanovená je dočasná vláda v Londýne. 21. 7. 1940 vznikla čs. štátna rada.

1940: 10. júl. Za účasti čs. letcov začala sa bitka o Britániu.

1940: 12. júl. V Duxforde vznikla 310. čs. stíhacia peruť RAF. Ve- liteľom sa stal plukovník Karol Mareš. Postupne vznikli tri ďalšie peruť. 29. júla na letisku Honington bombardovacia 311. čs. peruť RAF, 5. 9. v Duxforde 312. stíhacia čs. peruť RAF a 10. 5. 1941 na leisku Catterick 313. čs. stíhacia peruť RAF.

1940: 28. júl. Salzburské rokovania spôsobili, že na Slovensku sa postupne začala presadzovať ideológia národného socializmu. 29. júla sa Joachim von Ribbentrop dohodol s novovymenovaným nemeckým vyslancom na Slovensku Maxom von Killingerom na vymenovaní poradcov pre políciu, židovskú otázku, propagandu, hospodárstvo a Hlinkovu gardu.

1941: 7. júl. V Báčke v Juhoslávii vzniká prvá slovenská partizán- ska skupina. Neskôr sa rozrástla na Prvý slovenský partizánsky od- diel a v roku 1944 na Prvú slovenskú partizánsku brigádu.

1941: 18. júl. ZSSR (veľvyslanec Ivan Majskij) a ČSR (minister Jan Masaryk) podpísali v Londýne zmluvu, ktorá stanovila výmenu vyslancov, vzájomnú podporu vo vojne proti nacistickému Nemeck- ku i súhlas s budovaním čs. vojenských jednotiek na území ZSSR.

Bola to prvá medzinárodná dohoda, ktorá uznala ČSR ako štát v predmníchovských hraniciach, zároveň ČSR postavila na ro- veň plnoprávneho člena protihitlerovskej koalície.

1941: 22. júl. Lipovec. Stret Rýchlej slovenskej divízie a Červenej armády. Ťažká porážka slovenských vojakov.

1942: 2. júl. Na základe memoranda britská vláda vyslovila zásad- ný súhlas s transferom nemeckých minorít zo strednej a východ- nej Európy.

Výsídlenie Nemcov bolo schválené na konferencii v Postupimi, kde boli schválené deportácie Nemcov z Československa, Maďarska a Poľska. Okrem toho boli Nemci odsunutí aj z Holandska (30 000), Francúzska (9 300), Talianska (9 300), Belgicka (7 600) a z Luxemburska (6 000).

1942: 13. júl. V Buzuluku je dokončená organizácia 1. čs. samo- statného poľného práporu v ZSSR. Jeho názov oficiálne platí od 15. 7. 1943.

1943: 5. júl. Presun 200. ľahkého protiletadlového pluku (1 578 osôb) a časti príslušníkov (227) čs. vojenskej skupiny z Tobruku do V. Británie. 26. augusta 1943 je pluk rozpustený a jeho vojaci boli začlenení do vytvárajúcej Čs. samostatnej obrnenej brigády vo V. Británii.

1943: 5. júl. Do Novochooperska prišlo 200 slovenských vojakov, rota poručíka Pavla Marcellyho.

1943: 15. júl. Stíhač Otto Smik dosahuje prvý zostrel, jednomiest- ny jednomotorový stíhač (Fw-190).

1944: 20. júl. Vojenské ústredie a ilegálna SNR v Čremošnom v okrese Turčianske Teplice prvýkrát rokovali o spoločnom postu- pe pri príprave ozbrojeného povstania. Za hlavnú ozbrojenú silu považovali slovenskú armádu. Hovorili aj o potrebe skoordinať povstanie s postupom Červenej armády.

1944: v noci z 25. na 26. júla. V priestore Liptovskej Osady bola vy- sadená prvá partizánska organizátorská skupina, ktorej velil npor. Peter A. Veličko. Skupina mala 11 členov, z toho dvaja boli Slová- ci. Stala sa základom 1. čs. partizánskej brigády M. R. Štefánika. V auguste (od 6. 8. 44) bolo na jeho základňu vysadených ďalších 6 organizátorských partizánskych skupín (cca 100 osôb). Do konca vojny vysadil Hlavný štáb partizánskeho hnutia v Kyjeve na území Slovenska 53 organizátorských skupín s asi 1 200 osobami.

1944: 28. júl. V Novákoch bol rozpustený najväčší koncentračný tábor na Slovensku. Oslobodených bolo 1 589 väzňov.

1944: 28. júl. Vo Vrútkach revolučný národný výbor vyhlásil Čes- koslovenskú republiku. Francúzsky partizánsky oddiel obsadil vrú- tockú stanicu, poštu a kontroloval vlaky na trati Košice – Žilina.

1944: 29. júl. So súhlasom prezidenta Tisa prechádzajú jednotky Slovenskej armády na východnom Slovensku do podriadenosti ne- meckého velenia.

1944: 29. júl. Od tohto dňa je veliteľstvo východoslovenskej ar- mády v Prešove podriadené nemeckému zoskupeniu Heeresgruppe Nord Ukraine (Skupina armád severná Ukrajina), čo prijala a 1. au- gusta 1944 schválila aj slovenská vláda.